

Tehetséggondozás a
Károli Gáspár Református
Egyetem Állam- és
Jogtudományi Karán

Tehetséggondozás az Állam- és Jogtudományi Karon

Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar kiadványa
Budapest, 2015

A kiadvány szerzői:

Prof. Dr. Stipta István PhD egyetemi tanár

Prof. Dr. Domokos Andrea PhD, tanszékvezető egyetemi tanár

Dr. habil. Kun Attila PhD, tanszékvezető egyetemi docens

Dr. Tolnai Ágnes PhD, tanszékvezető egyetemi docens, általános
dékánhelyettes

Dr. Homicskó Árpád Olivér PhD, egyetemi docens, tudományos
dékánhelyettes

Dr. Grad-Gyenge Anikó PhD, tanszékvezető egyetemi docens, a
kari TDT elnöke

Dr. Rixer Ádám PhD, tanszékvezető egyetemi docens

Dr. Tóth J. Zoltán PhD, tanszékvezető egyetemi docens

Dr. Boóc Ádám PhD, egyetemi docens, a Bocskai István Állam. és
Jogtudományi Szakkollégium nevelőtanára

Dr. Dobrocsi Szilvia PhD, egyetemi docens

Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter, tanszékvezető egyetemi tanár

Dr. Udvary Sándor PhD, tanszékvezető egyetemi docens

Nagy Péter leköszönt elnök, Bocskai István Állam- és Jogtudományi
Szakkollégium

Szerkesztette és lektorálta:

Dr. Grad-Gyenge Anikó

Nagy Péter

Tartalom

A magyar jogászképzés történetének vázlata és a tehetséggondozás	9
A tehetséggondozás története a KRE ÁJK-n	13
Az ösztöndíjprogramok szerepe a felsőoktatásban	17
A Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék tehetséggondozása	21
Jogelméleti Tudományos Diákkör.....	27
A Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely	29
A Bocskai István Állam- és Jogtudományi Szakkollégium	35
Országos Tudományos Diákköri Konferencia	41
Az ösztöndíjprogramok	45
Nemzetközi képzésekben való részvételi lehetőség a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán.....	53
A Willem c. Vis International Commercial Arbitration Moot mint a tehetséggondozás eszköze.....	57
Nemzetközi tanulmányi versenyek büntetőjogi témában	60
Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola.....	63

Dékáni köszöntő

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara büszkén és szorgalmasan törekszik hallgatói tehetségének felismerésére és támogatására. Hallgatóinak tehetsége különböző területeken és formában kerülhet felszínre, tűnhet fel és válhat felismerhetővé. Ha megfelelő alkalom figyelmet irányít rájuk, a hallgatók adottságai, fogékonysága és érdeklődése jól kirajzolódhat. Azonban a tehetség mindig odafigyelést igényel és érdemel, amit tudatosan és következetesen kell fenntartatni. Ennek feladatát és felelősségét igyekszünk tudatosan vállalni és hordozni, mert jogi karunk saját maga számára állított minőségi mércéjének elengedhetetlen fokmérője a tehetséggondozás rendszerezett és sikeres megvalósítása.

A hallgatók tehetsége a ránk bízott javak közé tartozik, amelyekkel legjobb tudásunk szerint igyekszünk sáfárkodni. Amint az oktatás és tanítás mindig folyamatos tanulást jelent mind a hallgatók, mind az oktatók számára, úgy a tehetséggondozás is folyamatos fejlődést és megújulást kíván annak művelőitől. Ebben mind a hallgatók, mind az oktatók részvétele és együttműködése nélkülözhetetlen. Szerencsére Állam- és Jogtudományi Karunk oktatói közösségének egyes elkötelezett tagjai ebből fáradhatatlanul kiveszik a részüket, amit az általuk felismert és támogatott tehetségek szépen gyarapodó szakmai eredményekkel igazolnak vissza és hálának meg.

Sok köszönet ezért mindannyiuknak!

Budapest, 2016. január 11.

Dr. Törő Csaba
Dékán

A magyar jogászképzés történetének vázlata és a tehetséggondozás

A „tehetséggondozás” kifejezés mai értelmében 20. századi kifejezés. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szó tartalmával egyező tevékenység hiányzott volna a magyar felsőoktatás korábbi időszakaiban. Az 1667-ben hivatalosan is megindult egyetemi szintű jogi oktatásban – és a közel ezzel egy időben szerveződő jogakadémiai képzésben – kezdettől fogva szoros kapcsolat alakult ki a tudást átadó és a jogot megismerni kívánó hallgatóság között. A korabeli professzorok igyekeztek követni a legendás Justiniánus császár intelmeit, aki arra hívta fel egykori jogtudósait, hogy a tanulókat „jókká és sok ismeretűvé” neveljék. Már ebben az időben kedvezményeket kaptak azok a hallgatók, akik társaik közül tudásukkal kitűntek. A tanuló ifjúsággal való foglalkozás azonban még sokáig a tanárok egyéniségétől függő tevékenység maradt, hiszen még nem volt hivatalos elvárás, nem volt irányadó norma sem az oktatás módszerére, sem a tanár-diák kapcsolat tartalmára nézve.

A hazai jogászképzés kezdeti időszakában természetesen a maitól jelentősen eltérő szemlélet uralta a jogtudományi ismeretátadást. A nagyszombati egyetemen szabályozatlan volt az oktatás rendje, az oktatók jelentős részének nem volt saját tankönyve, gyakran a jobb hallgatók képezték társaikat. A jogi képzés két évig tartott, egy-egy évfolyamra hosszú ideig csupán 10-20 hallgató iratkozott be. A tanároktól sem vártak el doktorátust és azt sem, hogy legyenek saját könyveik. Mária Terézia őszinte felháborodással említette, hogy volt olyan jogtanár, aki a jobb előmenetelű hallgatókra bízta a tananyag átadását.

Már az egyetemi oktatás kezdetén keletkezett iratok tanúsítják viszont, hogy számos olyan hallgatói segélyegylet, önszegélyező baráti társaság alakult, amelyek a rászoruló tehetséges hallgatók támogatására szol-

gáltak. II. József ezen a téren is változtatni kívánt, hiszen kötelező tankönyveket jelölt meg, és elvárta, hogy az oktatók abból tanítsanak, azt tegyék hallgatóik számára hozzáférhetővé. A korszellemből következett, hogy az engedélyezett tananyagon kívüli ismereteket a tanárok nem közvetíthettek. Arra viszont az uralkodó is különös gondot fordított, hogy a tehetséges hallgatók támogatást kapjanak, állami ösztöndíjban részesüljenek és rászorultságuk esetén anyagi biztonságot nyerjenek.

Liste Publicum der Criminale 1807		No. 1		No. 2		No. 3		No. 4		No. 5		No. 6		No. 7		No. 8		No. 9		No. 10		No. 11		No. 12		No. 13		No. 14		No. 15		No. 16		No. 17		No. 18		No. 19		No. 20		No. 21		No. 22		No. 23		No. 24		No. 25		No. 26		No. 27		No. 28		No. 29		No. 30		No. 31		No. 32		No. 33		No. 34		No. 35		No. 36		No. 37		No. 38		No. 39		No. 40		No. 41		No. 42		No. 43		No. 44		No. 45		No. 46		No. 47		No. 48		No. 49		No. 50		No. 51		No. 52		No. 53		No. 54		No. 55		No. 56		No. 57		No. 58		No. 59		No. 60		No. 61		No. 62		No. 63		No. 64		No. 65		No. 66		No. 67		No. 68		No. 69		No. 70		No. 71		No. 72		No. 73		No. 74		No. 75		No. 76		No. 77		No. 78		No. 79		No. 80		No. 81		No. 82		No. 83		No. 84		No. 85		No. 86		No. 87		No. 88		No. 89		No. 90		No. 91		No. 92		No. 93		No. 94		No. 95		No. 96		No. 97		No. 98		No. 99		No. 100	
Pap, József	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																					

Névsor a marosvásárhelyi református jogakadémia 1837-es évéből

kecskeméti református jogakadémián – a szokás által szentesített előírás szerint – a tanári kar a legjobb hallgatók közül került ki.

A kiegyezés után határozott igény támadt a magyarországi felsőoktatási rendszer korszerűsítésére, és a hazai jog oktatásának fejlesztésére. A jogászképzést a korszak döntéshozói rendkívül fontosnak tartották, a honi jogászoktól várták az állam, a közkapcsolatok szervezetté tételét és a szükséges jogi modernizációt. Trefort Ágoston miniszterként két

A protestáns jogakadémiák szorosabb hallgatói-oktatói közösséget alakítottak ki, ahol a tanár-diák viszony szorosabb, a tanrend szabályozottabb és a tanulási folyamat szervezettebb volt. Az 1665-ben Sárospatakon, majd 1667-ben Eperjesen létesített jogakadémiák kezdettől fogva támogatták a tehetséges diákokat. A korabeli kari statútumok és fenntartó egyházközösségek a jól tanulók részére tandíj-kedvezményeket biztosítottak, és már korán bevezették a versenyvizsga-rendszert a teljesítmények igazságosabb megállapítása érdekében. A

budapesti egyetemi tanárt azért küldött külföldre, hogy tanulmányozzák a különböző képzési rendszereket, és a hallgatók tanulását elősegítő oktatási módszereket.

A hazai egyetemi jogászképzésben 1874-ben történtek olyan változások, amelyek az oktatás színvonalát és a tehetséges hallgatók helyzetét egyaránt javították. Ettől kezdve megszűnt a magántanulói rendszer, a képzés ugyan tandíjköteles lett, de a jobb tanulók halasztást, kedvezményt, vagy mentességet kaptak. Az oktatás módszere is átalakult, az előadások mellett kötelező szemináriumokat és gyakorlatokat vezettek be. A tanároknak kötelező volt szemináriumokat hirdetni az arra alkalmas, tehetségük alapján kiválasztott hallgatók számára. Az új oktatási forma célja a tudományos kutatásba való bevezetés és – a jogot alaposabban megismerni kívánó hallgatók számára – az elmélyültebb ismeretek megszerzésének lehetővé tétele volt. Ebben az időben vált hivatalos elvárássá, hogy a tanárok ne legyenek monologizáló szónokok, hanem tartsanak kapcsolatot a tanulásban elmaradt és a tehetséges hallgatókkal egyaránt. A gyengébb eredményeket elérő hallgatók részére gyakorlatokat (repetitóriumokat, exegétikumokat, praktikumokat, preszemináriumokat) hirdettek.

A jogakadémiák egészen 1948-ig sajátos szervezeti keretek között, szorosabb tanár-diák kapcsolatot kiépítve működtek. Ezekben az intézményekben családiasabb volt a légkör, hiszen kevesebb volt a hallgatói létszám és a felekezeti összetartozás is erősítette az oktatók és hallgatóik közötti kapcsolatot. A kiváló tanulmányi eredményeket elérő hallgatók mindvégig mentesültek a költségek, vagy azok egy része alól, és lehetőségük volt külföldi tanulmányutakon való részvételre is. A jogakadémiákon általánossá vált a versenyvizsga-rendszer; az évfolyamrangsor az elhelyezkedésnél, a tanári alkalmazásnál változatlanul döntő szerepet játszott.

A 20. század második felében jelent meg a hazai felsőoktatási képzésben is a tehetséggondozás szervezettebb rendszere. A jogi oktatásban is általánossá vált a gyakorlati képzés és a szemináriumi rendszer, amely a hallgatókkal való személyesebb viszony kialakítását tette lehetővé.

A legfontosabb változást a tudományos diákköri mozgalom megjelenése eredményezte, amely egyedülálló módon – sajátos hungarikumként – szolgálja ma is a kiemelkedő képességű hallgatók szakmai előmenetelét. Egyetemünknek e téren elismert eredményei vannak, és a jogi karon is számottevő sikereket könyvelhetünk el. Ebben a szervezeti keretben egyesülnek a hazai jogi oktatás múltjának előremutató törekvései; a teljesítményt segítő oktatói-hallgatói kapcsolat, az érdeklődésen alapuló témaválasztás, a tu-

dás versenyszerű összehasonlítása, és az egyetemen belüli előmenetel eredményhez kötése.

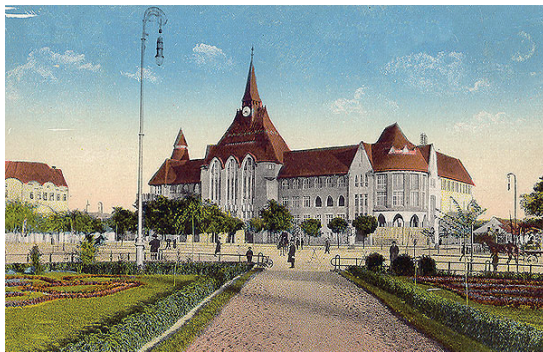
Prof. Dr. Domokos Andrea

A tehetséggondozás története a KRE ÁJK-n

Magyarországon a Református Egyetem jogi karán világi jogi oktatás zajlik, mégis nyilvánvaló, hogy mind az Egyház, mind a társadalom részéről megjelenik egy elvárás arra vonatkozóan, hogy a keresztyén szellemiség képviselve legyen karunkon.

A református szellem mindig toleráns: más vallású vagy felekezet nélküli oktatóink, hallgatóink éppúgy érvényesülnek karunkon, mint a református felekezetűek.

Azonban a protestáns etika megjelenítése, a református erkölcs közvetítése valamennyi oktatóknak feladata. A református erkölcsiség megjelenik az abortusz, eutanázia, öngyilkosság, a kábítószerrel visszaélés megítélése során.

A kar jogelődjének, a Kecskeméti Református Jogakadémiának az épülete

Nagyenyed, Kolozsvar, Sárospatak, Debrecen, Kecskemét, Pápa református kollégiumai szellemi hagyatékát kell, hogy továbbvigye karunk. Köztudomású, hogy a Református Egyház iskolaépítő egyház. Magyarország történelmében a protes-

tantizmus az iskolaépítéssel járt együtt.

Az is jelzi a református kollégiumok és az itt tanított ismeretek rangját, elismertségét a korabeli Erdélyben, hogy Bethlen Gábor, Erdély református fejedelme nemesi címet adományozott azoknak, akik elvégezték a református kollégiumot. Makkai Sándor szép fogalma-

zásában: a reformáció nagy vállalkozása a műveltség megszentelése. (Ravasz 1992) Ravasz László írja, hogy a református egyház az iskola-rendszeréhez úgy ragaszkodott, mint tulajdon testéhez. Az egyház a célját a tanításban látta. A református egyházzal azt vallja, hogy az, amit az oktatásért, művelődésért tettek, a magyar művelődéstörténet legragyogóbb lapjai közé tartozik. A protestáns művelődési eszmény a humanista egyetemességet, a nemzeti jelleget, a szabadságot hangsúlyozó volt, ezzel nagy szolgálatot téve a magyar közműveltségnek. A humanista és reformátor Philipp Melanchton is hangsúlyozta az oktatás, nevelés fontosságát. A humanisták közt nagy elismerésnek örvendő Melanchton a művelődést tartotta az erkölcsi fejlődés kiindulópontjának. Az eruditio vezet a humanitáshoz. A pietas pedig szükséges feltétele a műveltségnek. A művelt ember az, aki magáévá teszi az általános emberi-erkölcsi szabályokat, aki felelősséget érez a másik iránt és aki tiszteletben tartja mások meggyőződését. (Lange, Frank 2008)

Luther és Melanchton azt vallották, hogy az iskolai tanítás társadalmi jelentősége az egyházéhoz fogható. Melanchton Cicero nyomán az emberek békés egymás mellett éléséhez szükséges erkölcsi tanításokat és tiltásokat hangsúlyozta, azt mondta, hogy a keresztények még a Bibliára hivatkozva sem hagyhatják figyelmen kívül a társadalmi rendet. A konfliktusokat békés úton kell rendezni, a művelődés és a hit segítségével.

A nagyenyedi Bethlen-kollégiumban ugyanaz volt a tanítás egyik alappillére, amit Melanchton is alapvetőnek tartott: a disputa. Melanchton meg volt győződve arról, hogy minden tudományágban szükség van nyelvi képzésre. Ő maga Arisztotelészről és Ciceróról tartott előadásokat, a hallgatókat szónoklatok tartására és nyilvános vitákra ösztönözte. A nagyenyedi kollégium elődje a gyulafehérvári volt, Bethlen Gábor református fejedelem nagy gondot fordított arra, hogy „...a hazát református tudós keresztyén tanítókkal, tudós profeszorokkal...” megékesítse. (Szalárdi 1995) A gyulafehérvári kollégium törvényeit többek között a heidelbergi akadémia példá-

jára alkották meg. A diákoknak minden szerdán filozófiai dispután, szombatonként pedig előadásokon kellett résztvenniük. A nyilvános vitatkozások, szónoklatok szokása Nagyenyedre is áthagyományozódott.

Mai oktatásunkban is fontos szerepe lenne mindennek, főleg a jogi felsőoktatásban, ahol az ügyész, ügyvéd, bíró szerepében a hallgatók kipróbálhatják anyagi tudásukat. Igyekezzen a mai jogi egyetemi előadó is meggyökereztetni és fenntartani a tanításnak ezt a módját is, hiszen a magukat érthetően, jól, választékosan kifejező jogászok előmozdítják az ügy pontosabb megismerését, az igazságos döntés meghozatalát.

A nagyenyedi kollégium egyik híres tanára, Szász Károly 1820-ban jogi katedrát kapott. Ekkor tartott székfoglaló beszédének címe „A juris professzor” volt. Szász Károly közel engedte magához az ifjúságot és nem csupán egy ismerethalmaz megtanulását követelte, hanem rávezette arra, hogy gondolkozzék és így behatoljon a tudományok értelmébe. (Vita 1995)

A Károli Egyetem valamennyi hallgatója „tehetség”, különböző mértékben, különböző értelemben ugyan, de mindannyiukat úgy kell tekintenie a tanárnak, mint tehetséges diákot, aki vágyja a megtanulni az értéket, és aki vágyik arra, hogy egy kutatóműhelyben az ő tehetsége, kreativitása is kibontakozzék, megmutatkozzék. Az már a tanár felelőssége, hogy miként szólítja meg az egyes diákot, miként képes ösztönözni a kutató- és gyakorlati munkára. Jómagam a művészet erejét is „bevetem”: egy sokkoló színházi előadás (Lepkegyűjtő), vagy egy tehetséges művész meghívása (Mundruczó Kornél) mind olyan eszközök, amelyekkel a hallgató és a tanár közti kapcsolat közelebbivé tehető.

Igen fontos szempont egyetemünkön az, hogy a tanár a keresztyén szellemiséget felmutassa, erre kiváló példa a Móré Sándor és Szabó Zsolt által vezetett „Találkozások”, ahol a diákság megismerheti a tanár

szakmai életútját és a Fennvalóhoz való viszonyát egyaránt.

A hallgatók nemcsak a tudomány területén szeretik kipróbálni magukat, igazán nagy az érdeklődés a gyakorlat iránt is. Ilyen irányú érdeklődésüket tárgyaláslátogatással, börtön-látogatással lehet kielégíteni, szakmai kirándulásokat lehet számukra szervezni a Kúriára, az Alkotmánybíróságra.

Tanulmányi kirándulás a Balassagyarmati Fegyház és Börtönben

Az egyik leghíresebb református nevelő Karácsony Sándor fogalmazta meg: „A pedagógia célja a növekedés. Szellemi téren ez csak úgy elképzelhető, ha a nevelő mindig a legmagasabb intenzitású emberi lehetőséget képviseli növendékével szemben, s mindig is azt igényli tőle”. (Karácsony 1944)

Legutóbb Aáry-Tamás Lajos, az oktatási ombudsman fogadta el a meghívást a karra, és a hallgatók nagy érdeklődéssel fogadták felajánlását, hogy az ő szakmai vezetésével vegyenek részt az iskolai erőszak ma gyarországi kutatásában.

Dr. Tolnai Ágnes PhD

Az ösztöndíjprogramok szerepe a felsőoktatásban

A felsőoktatás sajátos szerepet tölt be az oktatási rendszerben. A középiskolai léthez képest gyökeres változások várnak a hallgatókra, ami nemcsak a tananyag mennyiségének növekedését jelenti, hanem egy újfajta, minőségben más felelősségi rendszert is. Ez alatt a felelősségi rendszer alatt elsősorban a munkaerő-piacra történő tudatos felkészülést értem, azaz annak a portfóliónak a kialakítását, amivel az első munkahely megszerezhető. Az életrajzba az első munkahely keresése során igen nehéz olyan elemeket betenni, ami felhívna a munkaadó figyelmét. Több száz életrajz áttekintése során a HR szakemberek pontosan tudván, hogy mit keresnek, adott kompetenciákra keresnek rá, adott készségeket, ismereteket keresnek. A keresett tudás nemcsak területenként, de még az azonos területen mozgó munkaadók esetében is munkaadónként eltérő. Ezért a felsőoktatásban töltött évek alatt célszerű a készségek minél szélesebb skáláját kialakítani. A portfólió kialakítása a hallgató tudatos egyetemi polgári élete során felépíthető, bővíthető.

Mi is a portfólió?

A sablonszerű életrajzokban a jelentkezők iskoláikat és munkahelyeiket felsorolva mutatják be tapasztalataikat, az adott munkakör esetében elvárt képességeket pedig betömörítik az életrajz végébe. Az ilyen életrajzok nem sokat árulnak el arról, hogy a jelentkező valójában milyen képességekkel rendelkezik – sokszor természetesen azért ilyen csupasz az életrajz, mert igazi jó képességei nincsenek is a jelentkezőnek, vagy nincsen képessége arra, hogy jól megmutassa valódi készségeit. Az első munkahely keresése során az életrajzban a jelentkező még igen kevés iskolát, és jó esetben egy-egy gyakornoki

tapasztalatot tud feltüntetni. De ezek hogyan hívják fel a munkaadó vagy a kiválasztási szakember figyelmét arra, hogy pont ez a jelentkező lesz alkalmas a pozíció betöltésére? Amennyiben az életrajz egy portfólióban, a képességek ismertetésében jelentkezik, azaz a jelentkezőnek van mondanivalója egyetemi évei alatt végzett munkájáról, már sokkal nagyobb figyelem övezi benyújtott jelentkezését.

Példának okáért, ha egy munkaadó gazdasági jogi területen vár el tapasztalatot, akkor egy az ezzel a területtel foglalkozó tanszéken betöltött demonstrátori pozíció már felhívja a jelentkezőre a figyelmet, de amennyiben irodai adminisztrációs tapasztalatokkal rendelkezők jelentkezését várják, előnyt jelent, ha valaki egyetemi évei alatt a tanszéki vagy kari adminisztrációban önkéntes vagy ösztöndíjas rendszerben részt vett.

Ez a két kis példa is rávilágít arra, hogy azt a korlátot, amivel az első munkahelyet keresők szembesülnek, nevezetesen az 1-3 év munkatapasztalat meglétét, már az egyetemi évek alatt magán az egyetemen is meg lehet szerezni. Azaz van válasz arra az alapvető kérdésre,

amit előbb-utóbb minden hallgató feltesz magának: ha a tanulásra akarok koncentrálni és a tanulás mellett nincsen időm és lehetőségem dolgozni, akkor hogyan tudom megszerezni az elvárt 1-3 év munkatapasztalatot.

A portfólió tehát mindazon készségek és képességek összessége, amiket az adott személy életpályája előrehaladtával megszerez. Jelen rövid tanulmány célja azoknak a lehetőségeknek a felvázolása, ami ezen az úton segítséget nyújthat a felsőoktatásban tanulóknak.

Mit keresnek a munkaadók, milyen elemeket célszerű beépíteni a portfólióba?

A munkahelyi feladatok ellátásához szükséges kompetenciák, készségek esetében a szakmai ismereteken, szaktudáson kívül a munkáltatók a szaktudáson kívüli ismereteket is keresik. De mik is ezek a szaktudáson kívüli ismeretek, s miért olyan fontosak a munkaerőpiac keresleti oldalán?

Ha a kérdést röviden és egyszerűen akarjuk megfogalmazni, akkor a kreatív és jó minőségű munkavégzéshez szükséges képességek összessége. Azaz nem a lexikális tudásra épülő munkavégzés, hanem egy merőben más minőségű tudás, mint az önálló munkavégzés képessége, a probléma megoldási képesség, a nagy munkabírás, a csapatmunkára való alkalmasság, a racionális gondolkodás, az idegen nyelvi ismeret, az írásbeli és szóbeli kommunikáció magas szinten művelése vagy a munkaszervezési és általános szervezési készség. A munkáltatók ezeket az elvárásokat fel is sorolják az álláshirdetésekben, amiket olvasván mindjárt felmerül a kérdés: hogyan tudjuk ezeket a készségeket, képességeket megszerezni, azaz hogyan leszünk racionálisan gondolkodók, kiváló problémamegoldók vagy általános szervezési specialisták.

A kérdésre a válasz az-
al kezdődik, hogy „az
egyetemi évek nemcsak
a tanulásról szólnak”, és
a mondat befejezéséként
gyakran elhangzó „ha-
nem a bulizásról is” frá-
zis helyett egy másikkal
folytatódik: „hanem a
munkaerő-piacon elvárt
képességek és készségek megszerzéséről is”. Mivel az egyetemi évek
alatt megszerezhető

- az önálló munkavégzési képesség, hiszen a szemináriumi feladatokon kívül sok olyan egyetemi projekt van, amibe bekapcsolódhatnak a hallgatók;
- a problémamegoldási képesség, hiszen ezen projektek során problémákat kell megoldaniuk, például a kutatásvezető instrukciói alapján;
- a nagy munkabírás, hiszen a tanulmányok mellett végzett egyetemi munkák, ösztöndíjprogramokban történő párhuzamos részvétel ezt nemcsak megkövetelik, hanem folyamatosan tökéletesítik;
- a csapatmunkára való alkalmasság, hiszen akár egyetemi projektről, akár külföldi ösztöndíjról van szó, minden esetben másokkal kell együttműködnünk, eredményeinket megosztani velük és összekapcsolni munkájukat a miénkkel, hogy a kívánt projektcélt elérjük;
- az idegen nyelv ismerete, hiszen nemcsak az oklevélhez szükséges nyelvvizsgát kell megszerezni, hanem azt használni is tudni kell a mindennapokban, amire számos ösztöndíjprogram nyújt lehetőséget;
- a munkaszervezési és általános szervezési készség, hiszen a lelkes hallgatók segítségét a tanszékek és a kari adminisztráció is mindenkor szívesen fogadja.

Dr. habil Kun Attila PhD

A Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék tehetséggondozása

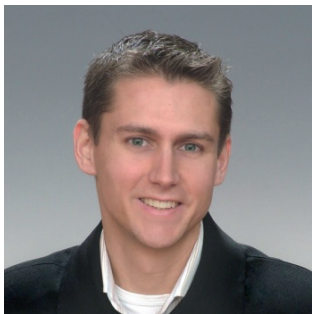
Ahogy a TDK volt és jelenlegi tagjai látják...

dr. Sári Dóra

Főigazgatósága, az ENSZ Nemzetközi Munkaügyi Szervezete (ILO), az UNICEF és a UN Women. Jelenleg a Genfi és a Pennsylvania-i Egyetemen dolgozom különböző projekteken; az ILO-val pedig nemzetközi konzulensként működöm együtt.”

„A munkajog iránti szeretetemet két embernek köszönhetem: Prof. Dr. Hajdú Józsefnek és Dr. Kun Attilának. A kutatói munka iránti elkötelezettségem pedig a TDK keretében velük töltött idő eredménye. Az egyetem elvégzése óta sikerült a szakterületen maradnom és olyan intézményekkel volt lehetőségem dolgozni, mint az Európai Bizottság Foglalkoztatás, Szociális Ügyek és Társadalmi Befogadás

dr. Marencsák Zsolt

gatóként, jelenleg pedig oktatóként. Az oktatói tevékenység mellett a bankszektorban dolgozom munkajogásként. Mindezen eredmények

„Esetemben a tanszék által kifejtett tehetséggondozás több mint meghatározó volt szakmai előmeneteletem tekintve, konkrétan Kun Attila tanszékvezető úrnak és Hajdú József professzor úrnak köszönhetem azt, hogy ma munkajoggal foglalkozom. A Munkajogi Tanszék tevékenységében 2007 óta veszek részt, kezdetben demonstrátorként, a diploma megszerzése után ösztöndíjas PhD-hallgatóként,

elérésében felbecsülhetetlen szerepe volt a tanszéki tehetséggondozásnak.”

dr. Gergely Katalin

„A Tanszéken működő tehetséggondozásnak köszönhetően már demonstrátorként részt vehettem az egyetemi tudományos életben. Publikációim és az OTDK pályamunkám révén PHD hallgatóként abban a megtiszteltetésben van részem, hogy továbbra is Hajdú József professzor úr és Kun Attila tanszékvezető úr irányítása alatt folytathatom tanulmányaimat, kutatásaimat. Munkám során a Nemzetgazdasági Minisztériumban a társadalombiztosítási rendszer finanszírozási területének szabályozásáért tartozom felelősséggel, emellett a Karon jelenleg megbízott oktatóként is dolgozom.”

dr. Konta Éva

„A tanszéki tehetséggondozás meghatározó volt szakmai életutam szempontjából. A tanszék munkájában 2011 óta veszek részt, kezdetben demonstrátorként, a diploma megszerzése óta pedig oktatóként, valamint a Doktori Iskola hallgatójaként a kutatási tevékenységemet is tanszéki keretek között végzem. A tanszéki tehetséggondozásnak köszönhetően egyetemi éveim alatt számos pályázaton és programon vehettem részt (Erasmus Intenzív Program, Országos Tudományos Diákköri Konferencia, Országos Munkajogi Jogesetmegoldó és Perbeszéd Verseny).”

dr. Farkas Flóra

számos pozitívum közül fontosnak tartom kiemelni, hogy a több éven át tartó közös munka egyfajta közvetlenebb kapcsolatot teremtett tanár-diák között. Sokat tanultam tőlük mind emberileg, mind szakmailag, ami nagyban hozzájárult a tudományos fejlődésemhez.”

Kiss Bettina

a versenyre való felkészítésbe, hogy minél több perspektívából láthassuk a különböző jogeseteket. Ezek jóval túlmutatnak az adott versenyeken, az egyetemi élet utáni jövőre is készülünk mindeközben.”

„A Tanszéken működő tehetséggondozásnak köszönhetően jelenleg ösztöndíjas PhD hallgató vagyok az Egyetemen. Demonstrátori éveim alatt részt vehettem konferenciákon, előadásokon, majd nemcsak, mint „külső szemlélő”, hanem mint aktív résztvevő, elindulhattam versenyeken (pl.: Kari TDK, OTDK). Kutathattam az általam választott témában, és ahhoz rengeteg segítséget kaptam. A

„A Tanszék munkájában 2013 óta működöm közre demonstrátorként. Azóta számos szakmai és nemzetközi programon, versenyen és konferencián vehettem részt a tehetséggondozás keretében. Külön kiemelném az Országos Munkajogi Jogesetmegoldó és Perbeszéd Versenyt, melyre a tanszék minden évben komoly erőfeszítést fordít. Kun Attila tanszékvezető úr bírákat és ügyvédeket is bevon

Rácz Ildikó

„Folyamatban lévő egyetemi tanulmányaimban kimagasló jelentősége van a Tanszék tehetséggondozásának. 2014 óta aktív résztvevője vagyok a tanszéki munkáknak, elsőként az Erasmus Intenzív Programban vettem részt, ezt követően lettem demonstrátor. A Tanszék kiváló oktatóinak segítségével lehetőségem nyílt arra, hogy részt vegyek, és kiemelkedő eredményt érjek el az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, az Országos Munkajogi Jogesetmegoldó és Perbeszéd Versenyen, valamint a Nemzeti Tehetség Programban. A Tanszék oktatói igyekeznek segíteni gyakornoki lehetőségek fel-tárásában, aminek szintén sokat köszönhetek.”

Főbb tevékenységeink

Országos Munkajogi Jogesetmegoldó és Perbeszéd Verseny

A munkajogi jogesetmegoldó verseny elsősorban a harmad-, negyed- és ötödéves hallgatók számára ajánlott, hiszen a munkajog I. és II. teljesítésére harmadévben kerül sor. A munkajog ismerete elengedhetetlen a verseny folyamán, ugyanis a résztvevők munkajogi jogesetekkel (munkaviszony megszüntetése, kárfelelősség, stb.) találják szembe magukat, és a sorsolástól függően alperesi, felperesi, illetve bírói pozícióban kell megoldaniuk a jogvitákat. Ezen kívül a polgári peres eljárásban való kiigazodás is jelentős segítséget nyújt a résztvevőknek, mivel a megoldott jogesetet az eljárás szabályainak megfelelően kell bemutatniuk. A „perszimuláció” során a hallgatók aktív résztvevőként csöppennek bele a tárgyalás folyamatába.

Az országos verseny megrendezésére évente egyszer kerül sor, tavasszal, április környékén. Előtte a Tanszék rendez egy kari fordulót, amin a jelentkező versenyzők közül kikerülnek azok, akik részt vehetnek

az országos megmérettetésen (három fő). Ezt követően kezdődik a versenyre való felkészülés időszaka, ami egyrészt egyénileg történik, másrészt pedig a Tanszék lehetőséget biztosít arra, hogy a versenyzők találkozzanak és „jó tanácsokat” kapjanak praktizáló ügyvédektől, bíraktól, bővítve elméleti tudásukat a gyakorlati fogásokkal.

A verseny végén a résztvevők közül mind a három pozícióban (alperes, felperes, bíró) sor kerül a dobogós helyezettek rangsorolására. Mindemellett az egyetemeket csoportosan is értékeli. Minden évben az az egyetem rendezi meg a versenyt, amelyik a csapatok közül az első helyezést éri el. Egyetemünk hallgatói szinte minden évben kiváló eredményekkel öregbítik a Kar hírnevét. Többek között a csapatversenyben országos első és harmadik helyezést is értünk már el, valamint a legjobb bíró és felperes cím megszerzésére is sor került ez idáig.

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktatók a Karon: dr. Kun Attila (kun.attila@kre.hu), dr. Konta Éva Mercédesz (konta.eva.mercedesz@kre.hu).

Országos Tudományos Diákköri Konferencia

TDK-ra, OTDK-ra való dolgozat megírását azoknak a diákoknak ajánljuk, akik érdeklődnek a tudományos kutatómunka iránt. Lényegében bármely évfolyam számára ajánlott a részvétel, hiszen ez nincs korlátokhoz kötve, azonban szükséges, hogy a hallgató az adott kutatási témában jártas legyen. Tanszékünk oktatói segítséget nyújtanak mind a téma kiválasztásában (ha az szükséges), mind az egyénileg meghatározott kutatás folyamatában.

A versenyt egy igen hosszú kutatómunka előz meg, amely során a résztvevő egy kiválasztott témakörben széles kutatást végez. A kari fordulón kiválasztásra kerülnek azok a munkák, amelyek továbbjutnak az országos versenyre. A dolgozatok bemutatására egy összefoglaló prezentációval kerül sor. Az országos verseny megrendezésére két évente kerül sor, így egy hallgatónak tanulmányai során maximum háromszor

nyílik lehetősége arra, hogy megmérettesse magát. A versenyen való részvétel erősíti az elméleti és a gyakorlati készségeket is.

Az országos verseny állam- és jogtudományi szekciója munkajogi tagozatában diákjaink számos esetben helyezést értek el, legyen szó akár különdíjról, akár dobogós helyezésekről.

Tanszékünk eredményei az utóbbi évekből:

2015 – Rácz Ildikó, III. helyezés

2013 – Konta Éva Mercédesz, különdíj

2011 – Gergely Katalin, I. helyezés + különdíj

2009 – Kárpáti Judit, különdíj

2007 – Kollár László, I. helyezés + különdíj

Felsmann Tamás, III. helyezés

2005 – Sári Dóra, II. helyezés

Téglási András, különdíj

2003 – Merényi Anna, II. helyezés

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktatók a Karon:

dr. Kun Attila (kun.attila@kre.hu),

dr. Konta Éva Mercédesz (konta.eva.mercedesz@kre.hu),

dr. Homicskó Árpád Olivér (homicsko.arpad@kre.hu).

Dr. Tóth J. Zoltán PhD

Jogelméleti Tudományos Diákkör

Hallgatók a Tudományos Diákkör Az érem két oldala című rendezvényén

A Jogelméleti TDK a második évfolyamtól kezdve ajánlott minden évfolyam számára, elsősorban azon hallgatóknak, akik a tételes jog kielégítő szintű ismerete mellett többet szeretnének tudni a jognak az írott jogforrásokon túli szerepéről, a jog valóságos, a jogszabályok szövegén túli működéséről, a jog eredetéről, értelmezési lehetőségeiről és ebből fakadó megszüntethetetlen bizonytalanságáról, avagy jog és erkölcs, jog és igazságosság kapcsolatáról. Különösen ajánlott azoknak, akiket érdekelnek a társadalmi, gazdasági és műszaki fejlődés következtében felvetődő jogi problémák, a bioetikai kérdésektől a jog és erkölcs határhelyezeteinek megoldásán át az állati jogok vagy a mesterséges intelligencia által felvetett problémákig. A Jogelméleti TDK nem a tételes (az ún. pozitív) jog elemzésével, hanem a tételes jog mögötti elméleti kérdésfeltevésekkel foglalkozik – azokat a problémákat vizsgálja, amelyek a jog alapjainak kritikájaként, a jogszabályok helyességének mércéjeként jelennek vagy jelenhetnek meg.

A program a fenti kérdések megismerésén és megvitatásán túl lehetőséget biztosít – valamely jogelméleti téma tudományos igényű feldolgozása révén – az Országos Tudományos Diákköri Konferencián való megmérettetésre, valamint az esetleges későbbi doktori (PhD) tanulmányok előkészítésére.

A program működtetője: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon a TDK vezetője, Dr. Tóth J. Zoltán (toth.zoltan@kre.hu), a TDK titkára, egyben a Tanszék demonstrátorát, Nagy Pétert (nagy.peter@kre.hu).

A Karon működő további diákkörök:

Alkotmányjogi Tudományos Diákkör

Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tudományos Diákkör

Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tudományos Diákkör

Infokommunikációs Jogi Tudományos Diákkör

Jogtörténeti Tudományos Diákkör

Jogelméleti és Egyházjogi Tudományos Diákkör

Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tudományos Diákkör

Közigazgatási Jogi Tudományos Diákkör

Munkajogi és Szociális Jogi Tudományos Diákkör

Polgári Eljárásjogi Tudományos Diákkör

Polgári Jogi és Római Jogi Tudományos Diákkör

Dr. habil. Rixer Ádám PhD

A Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely

A tények

Prof. Dr. Lőrincz Lajos

Jogi Tanszék és az Alkotmányjogi Tanszék oktatói és demonstrátorai hozták létre, vezetőjévé Rixer Ádámot, a Közigazgatási Jogi Tanszék vezetőjét választották. A szárnybontogatás időszakában nagy segítségünkre volt Kukorelli István Tanár Úr is, aki tanácsaival és biztos értékítéletével komoly inspirációt nyújtott a Műhely tagjainak.

A Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely (a továbbiakban: Műhely) 2010 decemberében jött létre a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán (a továbbiakban: Kar), Lőrincz Lajos özvegyének kifejezett támogatásával. Lőrincz Lajos akadémikus a hazai közigazgatás-tudomány korszakos képviselője; a hazai közigazgatási képzés és kutatás mai rendszerét, főbb irányait mind a mai napig meghatározza a Kar volt dékánjának, a Közigazgatási Jogi Tanszék korábbi vezetőjének munkássága.

A Műhelyt a Közigazgatási

A Műhely a kezdetektől azzal az igénnyel működik, hogy a közjogi kutatások kari, egyetemi, sőt hazai zászlóvivője legyen, egyfajta állandó keretül szolgálva a meg-megújuló kutatásokhoz. A célkitűzések között nem csupán az államisággal, a közhatalom mindenkori sajátosságaival és az egyes jogok tartalmával kapcsolatos kérdések feldolgozása, bemutatása jelent meg; folyamatosan az érdeklődésünk homlokterébe tartoztak-tartoznak azok a probléma-felvetések is, amelyek az Egyetem fenntartója, a Magyarországi Református Egyház prioritásaival is szinkronban vannak. Így a határon túli magyar közösségek, a magyar nyelv, a hazai romákkal kapcsolatos kérdések mindegyike a Műhely által szervezett konferenciák, illetve önálló kötetek témája volt (pl. Móré Sándor: Románia uniós csatlakozásának hatása az ország emberi jogvédelmi rendszerére, különös tekintettel a romániai magyarok helyzetére. KRE ÁJK - Patrocinium, Budapest, 2012.).

A kutatóműhely forma – amely nem jelent önálló jogi személyiséget – nem csupán arra alkalmas, hogy bizonyos pályázatok esetében a források felhasználásának keretei felismerhetőek legyenek, hanem – s ez legalább ilyen fontos – arra is, *hogy a legfrissebb, akut, a jogi-igazgatási kérdéseket is feszegető új társadalmi jelenségekre azonnal reagáljunk*. Példa erre a “gyorsreagálású” működésre a Magyarország Alaptörvénye tiszteletére született kötet, amely hazánkban elsőként reflektált e jogi újdonságra, illetve az a menekült-kötet, amelynek előkészítése 2015 őszén zajlott. Különleges színfolt volt – a Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely *Vitasorozatának* első köteteként – a történeti alkotmány mai jelentéstartalmait feltáró kismonográfia is, amely kifejezetten hiánypótló műként jelent meg (Rixer Ádám: A történeti alkotmány helye mai jogunkban, Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely Vitasorozat; 1.). A Műhely tevékenysége elválaszthatatlan a Közigazgatási Jogi Tanséktől, melynek oktatói és mindenkori demonstrátorai jelentik annak motorját. A Műhely és a Közjogi TDK egyidejű szimbiózisa és érdemi különállása is természetes, hiszen egyazon történet különböző fejezeteiről van szó: előbbi inkább a szervezett tudományos kutatás terepe, utóbbi pedig – előbbi hátor-

szágaként is – inkább az önképzés, elmélyültebb ismeretszerzés és a tudományos jellegű tapasztalatszerzés terepe.

Célok – útban a megvalósulás felé

Kutatóműhelyek intézményen belüli és kívüli láthatóságának növelése, a kutatóműhelyek egymáshoz való kapcsolódásának megteremtése

A jog belső multidiszciplinaritását, illetve az interdiszciplinaritást hangsúlyozó, azokat “elvárású” tevő kutatások igazolják/igazolhatják vissza az adott tanszék, illetve az amellettt létrejött kutatóműhely kettős struktúrájának fenntartását. Az interdiszciplinaritás nem öncél, de a tudományos kapcsolatok fejlesztésében és a tudományos láthatóság növelésében is rendkívüli hasznokat ígér. Valamennyi kutatás esetében indokolt annak áttekintése, hogy lehetséges-e az Egyetem más karainak műhelyeivel, szerzőivel való együttműködés, azok bevonása. A Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely tekintetében a magyar nyelv és magyar jogi műnyelv kérdésköre kapcsán és a roma-kutatások vagy éppen a menekült-kérdésben születő kötet kapcsán is indokoltnak, sőt elengedhetetlennek látszott és látszik az egyéb egyetemi erőforrások bevonása, használata. (A *magyar nyelv és a magyar jogi műnyelv megújulása* c. konferencia. KRE ÁJK LLKKm és KRE BTK közös rendezvénye a KRE BTK dísztermében 2013. december 5-én. A témához kapcsolódó írások a *Glossa Iuridica* 2014/1. és 2014/2. számaiban jelentek meg.)

A Műhely eddigi legnagyobb szabású projektje egyúttal a magyar közigazgatás-tudományban is mérföldkönek tekinthető: a Műhely ötlete és kezdeményezése nyomán, a Műhely és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem konzorciális együttműködésében valósult meg a *Hungarian Public Administration and Administrative Law* kötet [András Patyi – Ádám Rixer (Eds.): *Hungarian Public Administration and Administrative Law*. Schenk Verlag, Passau, 2014. 552 p.], amely elsőként vállalkozott arra, hogy átfogóan és angol nyelven, egy kötetben mutassa be magyar közigazgatás és magyar közigazga-

tás-tudomány valamennyi lényeges aspektusát. A mintegy 12 millió forintos költségvetésből megvalósult kötet sikere mutatja, hogy a jó ötlet külső szponzorokat, illetve tudományos műhelyeket is könnyen rábírhat az együttműködésre.

A Műhely rendezvényeinek sorozatokba szervezése is nagymértékben biztosítja/biztosította a valódi együttgondolkodás legalább elvi lehetőségét, az egymásra gyakorolt tudományos hatást.

A legutóbbi roma konferencia megállapításai, néhány kívülről bejelentkező előadó, a tanszéken és a hallgatók körében mutatkozó érdeklődés (előadás tartására is) egyértelműen kijelölte a következő konferencia témáját: *a roma nők helyzetét az oktatásban.*

Szintén hagyományteremtő céllal kezdtünk hozzá kiváló hazai és külföldi jogászok vendégül látásához, talán a legemlékezetesebb látogatás Anahit Manassiané, aki az Örmény Alkotmánybíróság képviselőjében járt nálunk 2012 áprilisában.

Minden kutatásban, illetve programban van graduális hallgató, illetve PhD hallgató.

Lényeges, hogy valamilyen formában minden résztvevő megtalálja a személyre szabott feladatát: egy első-másod-harmadéves hallgató hozzájárulása nem biztos, hogy primer tudományos kontribúció lesz. Pl. a *Glossa Iuridica* c. kari jogtudományi folyóirat legújabb számában (2015/1.) bírósági épületek fotói választják el az írásokat, Négy hallgató is küldött fotót, volt, aki csak emiatt több várost is felkeresett. Számos szervezési feladat adódik, és természetesen a legjobbak “hagyományos” írásművekkel, illetve “vegyes műfajokkal” is jelentkeznek: utóbbira példa Szabados Kinga roma-ösztöndíjas roma rendőrökkel készített interjúja, előbbire pedig Balogh Felícia Laura saját, gyermekvédelmi intézményekben szerzett önkéntesi tapasztalatait is felhasználó tanulmánya (mindkettő a Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely legújabb angol nyelvű kötetében jelent meg). Szintén örömteli, hogy dr. Leyrer Richárd – aki nálunk szerzett Ph.D. abszolutóriumot – gyakorló szakemberként csatlakozott a menekültügyi kötet szerzőgárdájához.

Sajátos vonás a társszerzőség erőltetése, elvárása oktató – hallgató, illetve hallgató – hallgató formációban (Héder Ákos és Vass Anita KRE ÁJK-s hallgatók 2015. évi OTDK-ra írott – és ott díjazott – pályamunkája jó példa; egy konzulenssel kiegészülve valódi “egymásra licitálás”, érdemi és eredményes kollektív munka zajlott).

A Műhely elérhetősége

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktatók a Karon

dr. habil. Rixer Ádám tanszékvezető egyetemi docens (adamriker@kre.hu),

dr. Csáki-Hatalovics Gyula egyetemi docens (fotitkar@kre.hu), dr. Szabó Annamária Eszter egyetemi adjunktus (szabo.annamaria@kre.hu), illetve

dr. Móré Sándor egyetemi adjunktus (more.sandor@kre.hu).

A Karon a következő további kutatóműhelyek működnek:

Bűnügyi tudományok kutatóműhely

Vezető: Prof. Dr. Domokos Andrea tanszékvezető egyetemi tanár

Civilisztikai Tudományok kutatóműhely

Vezető: Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter tanszékvezető egyetemi tanár, Dr. Grad-Gyenge Anikó PhD tanszékvezető egyetemi docens, Dr. Udvary Sándor PhD tanszékvezető egyetemi docens

Dósa Elek Jogelméleti és Jogi történeti kutatóműhely

Vezető: Dr. Tóth J. Zoltán PhD tanszékvezető egyetemi docens

Európai Jogi és Nemzetközi Jogi kutatóműhely

Vezető: Dr. Törő Csaba PhD tanszékvezető egyetemi docens,
dékán

Infokommunikációs- és hálózatos ágazatok jogi kutatóműhely

Vezető: Dr. Tóth András PhD tanszékvezető egyetemi docens

Lőrincz Lajos Közjogi kutatóműhely

Vezető: Dr. habil. Rixer Ádám PhD tanszékvezető egyetemi
docens

Munkajogi és Szociális Jogi Tudományok kutatóműhely

Vezető: Dr. habil. Kun Attila PhD tanszékvezető egyetemi
docens

Nagy Péter

A Bocskai István Állam- és Jogtudományi Szakkollégium

Az egyetemi évek az egész későbbi életútra kihatással vannak. A hallgató ebben az időszakban tanulja meg a választott hivatásának alapjait, ekkor sajátítja el a sikeres munkához szükséges készségeket. A követelmények minél hatékonyabb, eredményesebb teljesítéséhez, a minél versenyképesebb, tudást és tapasztalatot visszatükröző önéletrajzhoz három részterületen kell jól teljesíteni. Az egyetemi tárgyak minél jobb teljesítése mellett később ugyanolyan jelentősége van az alapkövetelményeket meghaladó tudományos, közéleti tevékenységnek, gyakorlati tapasztalatnak és kapcsolati tőkének. A szakkollégium mint a hallgatói szerveződések egy színtere, arra hivatott, hogy az előbb tárgyalt készségek fejlesztésének lehetőséget nyújtson egy együtt élő, tapasztalatot szerző és gondolkozó közösség részeként.

**Életút-beszélgetés Prof. Dr. Sárközy Tamással
Szakkollégiumban**

Szakkollégium alatt egy olyan, a magyar felsőoktatás részét képező, sajátos jogállással rendelkező autonóm intézményt értünk, melynek

célja, hogy saját szakmai program kidolgozásával minőségi szakmai képzést nyújtson, segítve ezzel a kiemelkedő képességű hallgatók tehetséggondozását, a társadalmi problémákra érzékeny, szakmailag igényes értelmiség kinevelését, közéleti szerepvállalását. Célja továbbá, hogy tagjait a tárgyi és személyi feltételek megteremtésével az értelmiségi feladatokra, a tudományok és a kultúra fejlesztését célzó önálló tevékenységre is felkészítse.

A célok elérése érdekében a Szakkollégium gondoskodik a hallgatói öntevékenységre épülő, tudományos előadás-sorozatok, kurzusok, kulturális rendezvények szervezéséről, magas szintű szakórák, szakmai konzultációk szervezéséről, a vélemények sokszínűségét biztosító nyilvánosság megteremtéséről, közös értékeken, együttes cselekvésen alapuló életforma kereteinek kiépítéséről.

Kiemelendő, hogy a szakkollégiumnak nem csak az a feladata, hogy minél jobb tanuló, jobb dolgozatíró, perbeszédmondó fiatalok szülessenek, hanem hogy szociálisan érzékeny, a társadalomban aktívan tevékenykedő értelmiséget neveljen. Ebből eredő sajátos jellegét leginkább alapelvei adják vissza: három alappillére a szakmaiság, a közösség és a társadalmi érzékenység.

Szakkollégisták a Parlamentben

Szakkollégiumunk igyekszik részt venni minden további olyan kezdeményezésben is, amely reflektál különböző társadalmi problémákra, és nehéz helyzetű közösségek, illetve egyének megsegítésére irányul. Kiemelten fontos a „jogsabályok betűje” mögé nézni tudás képessége, a mindenkor hatályos jogi normák ismerete mellett a társadalom különböző rétegei problémáinak ismerete, értve ezt mind esetlegesen jogalkalmazói, illetve jogalkotói oldalon. Ezért a szakkollégium igyekszik a társadalomtudományok szélesebb körét bevonva komplexebb tudást átadni már az egyetemi tanulmányok alatt is tagjainak.

A Károli Gáspár Református Egyetem Jogtudományi Karán működő Bocskai István Állam- és Jogtudományi Szakkollégium 2009-ben került megalapításra, jelenleg 27 tagja van. Jellemzően azon szakkollégiumok közé tartozik, mely tudományos tevékenységi körét szűkebben határozza meg, jelen esetben az állam- és jogtudományokra. A szakkollégisták az Országos Tudományos Diákköri Konferencia, perbeszédmondó és jogesetmegoldó versenyek, tanulmány, cikkíró pályázatok állandó indulói, versenyzői, az elmúlt évek több nagy sikert is hoztak a Szakkollégium és a Kar számára. (A teljesség igénye nélkül az elmúlt évekre tekintettel:

- II. hely XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
- 13 opponens XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
 - 1 legjobb opponensi díj
- 9 dolgozat XXXII. OTDK
 - 1 I. helyezés
 - 1 III. helyezés
 - 1 különdíj
- 6 díjazott a Kari Tehetségnapon (2014)
- II. hely Országos Büntetőjogi Perbeszédverseny (2014)
- I. hely Országos Munkajogi Perbeszédverseny (2013)
- II. hely Országos Munkajogi Perbeszédverseny (2014)
- I. hely Országos Munkajogi Perbeszédverseny (2015)

A szakkollégisták ugyanakkor nem jelentenek egy zárt, a kari közlelettől elforduló, más hallgatókat kirekesztő közösséget. Az elmúlt években több egyetemi verseny, konferencia megszervezésében segítettek, az elmúlt években több tag volt a Kar valamely tanszékének demonstrátorra (2013-2014. 12 tag; 2014-2015. 13 tag), a Hallgatói Önkormányzat és a különböző diákkörök aktív tagjai.

Szervezetét tekintve a Szakkollégium két nagy egységre tagozódik: Magánjogi Műhely és Közjogi Műhely. A műhelyeken belül munkacsoportok működnek. A munkacsoportok száma változó, a tagok maguk dönthetik el, hogy milyen szűkebb témával kívánnak foglalkozni. A munkacsoportok élén a munkacsoport-vezetők állnak, mellettük működnek a diplomát már megszerzett, a doktori iskolai képzésben résztvevő senior tagok. Feladatuk egyrészt a közvetlenebb kapcsolat megteremtése az adott szűkebb témát magába foglaló tanszék és a munkacsoport között, másrészt a szakkollégisták segítése az alapvető kutatási, dolgozatírási ismeretek megszerzésében, a választott tudományterülettel való ismerkedésben. A Szakkollégiumot az elnökség vezeti, mely a nevelőtanárból, az elnökből, két alelnökből és a műhelyek vezetőiből áll, legfőbb döntéshozó szerv pedig a közgyűlés, melynek minden szakkollégista tagja.

A tagok nyílt felvételi eljárás keretében nyerhetnek felvételt a Szakkollégiumba. Az eljárásban való részvétel feltétele, hogy a jelentkező a Karon jogászképzésben vegyen részt és legalább egy lezárt évvel rendelkezzen. A cél, hogy minél nagyobb bentlakó közösség alakuljon ki, mindazonáltal ez nem akadály, hogy nem kollégista vagy levelező tagozatos hallgató is – a kötelezettségek vállalása mellett – tag legyen. A felvételi eljárás egy írásbeli és egy szóbeli részből áll. A cél nem a lexikális tudás számonkérése, hanem a különböző készségek, motiváció felmérése. Aki felvételt nyer a Szakkollégiumba, szakkollégiumi tisztségre választható, részt vehet a Szakkollégium munkájában, igénybe veheti a Szakkollégium szolgáltatásait, illetőleg az általa biztosított tanulmányi, fejlődési és művelődési lehetőségeket egyaránt.

A Bocskai István Állam- és Jogtudományi Szakkollégium a jövőre vonatkozó céljai között szerepel a minősített szakkollégiumi cím elnyeréséhez szükséges követelmények maradéktalan teljesítése, saját kiadvány elindítása, a régi tagokat összefogó alumni program létrehozása, kutatások és kutatóutak szervezése, a bentlakási lehetőségek körének további bővítése, önálló kurzusok indítása.

Kirándulás a Pilisben

„Jó döntés volt a szakkollégiumba való belépés, mert sok lehetőség adódik a meghívott előadókkal való eszmecsere, ami nagyban hozzájárul a szakmai fejlődésemhez. A szakkollégistákban barátokra leltem, akikre az egyetemen kívül is bármikor számíthatok.”

Héder Ákos

„Szakkollégistának lenni különleges dolog. Mi éltünk azzal a lehetőséggel, hogy bővítsük a látókörünket, tudományos kutatásokba kezdjünk. A szakkollégium megadta nekem azt az irányt, ami felé a jövőben szeretnék haladni, és adott egy közösséget, amihez jó tartozni.”

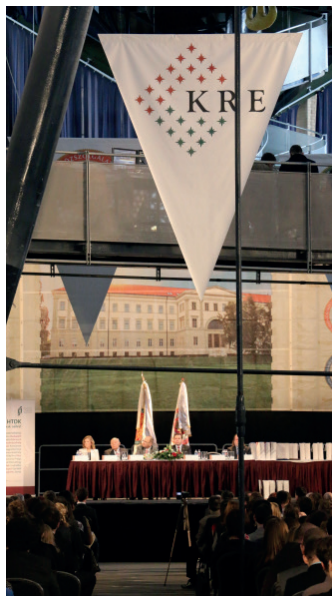
Bukics Szandra

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős a Karon Héder Ákos (heder.akos@kre.hu).

Dr. Grad-Gyenge Anikó PhD

Országos Tudományos Diákköri Konferencia

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia az egyik leghosszabb múltra visszatekintő országos tanulmányi verseny és bemutatkozási lehetőség felsőfokú képzésekben részt vevők számára, és egyben Magyarország legátfogóbb tudományos rendezvénye is. A verseny általában kétévenként, mindezidáig összesen harminckettő alkalommal került megrendezésre, tehát jócskán több mint fél évszázados múlttal rendelkezik. A versenyről a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény is rendelkezik, ilyen módon is kitüntetett szerepet biztosítva ennek a megmérettetési formának.

A XXXII. OTDK

anyagi támogatásával szervezi meg a hagyományok szerint minden

Az OTDK több célt is szolgál: mindenekeelőtt a tehetséges hallgatók ösztönzése arra, hogy a képzésben kötelezően elvártakon túlmenően, kutatási tevékenységeket folytassanak, másrészt a konzulenssel való közös munkálkodás során elmélyült szakmai kapcsolatot alakítsanak ki oktatóikkal, illetve a diákok által végzett tudományos tevékenységek országos nyilvánosságot kapjanak.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) együtt a mindenkor az oktatásért felelős minisztériummal, a Magyar Tudományos Akadémia fővédnöksége mellett, valamint a felsőoktatásban érintett minisztériumok és országos hatáskörű hatóságok, szakmai szervezetek szakmai és igen sok esetben komoly

páratlan év tavaszán az OTDK-t 16 tudományterületi szekcióban. A rendezvénysorozat vándorversenyként működik, azaz minden szekciónak minden alkalommal az adott tudományterületen működő más intézmény ad otthont. A verseny általában létszámát tekintve is tömeges, mivel többszáz hallgató, konzulenseik, a bíráló bizottságok, opponensek, szponzor szervezetek képviselőinek részvételével, a legteljesebb szakmai nyilvánosság előtt zajlik.

A különböző szekciókba, amelyek egyben az egyes tudományterületeken tartott versenyek országos döntői is, azok a hallgatók nevezhetnek, akik az előzetesen megrendezett intézményi, illetve kari válogató konferenciákon erre a kimagasló teljesítményükkel jogosultságot szereztek. A KRE Állam- és Jogtudományi Kara a felkészülés során két válogatóversenyt is szervez. A versenyzők nevezése az OTDK-ra a választott témájuknak megfelelően zajlik, és az ÁJK-s hallgatók nevezése alapvetően az Állam- és Jogtudományi szekcióban történik, ugyanakkor semmi sem akadályozza azt, hogy akár egy Had- és Rendészettudományi, vagy Humán Tudományi, Művészeti és Művészettudományi, esetleg Közgazdaságtudományi szekcióban induljon a hallgató. (A versenyen megmérthetik magukat egyébként a határon túli magyar egyetemisták, illetve kiemelkedő kutatási eredményeket felmutató középiskolai diákok is.)

Az OTDK-n való részvétel a teljes képzési idő alatt lehetséges, elsősorban tudományos íráshoz való affinitás és előadói kedv és kitartó kutatómunka szükséges hozzá. Sikeres pályázat a legnagyobb valószínűséggel III. évfolyamtól nyújtható be, a teljes képzés alatt akár két OTDK részvétel (és eredmény) sem kizárt. Az opponensként (hallgatói bírálóként) való részvétel az első tanulmányi évtől kezdve javasolható, így akár háromszor is részt lehet venni az OTDK-n.

A versenyt megelőző évben megrendezett kari válogatóversenyeken eredménnyel szereplő hallgatókat kari szintű tréningprogramok során készítjük fel az országos megmérettetésre, amelynek részét képezi egy intenzív, több napos szakmai, előadói, retorikai tréning is a Kar oktatói, illetve erre felkért professzionális trénerek részvételével.

Kerekasztal-konferencia a tehetséggondozásról

amelyből az egyetemi tárgyat a hallgató már teljesítette, hogy átfogó rálátással rendelkezzen az adott terület alapvető összefüggéseire, tisztában legyen az aktuális, vizsgálatot igénylő és érdemlő problémákkal. A kutatás eredménye egy maximum 100 ezer karakterszámú tanulmány. A konferenciasorozat egyetlen közös rendezvényének, az általában a verseny évének novemberében megrendezésre kerülő záró ünnepi ülésnek a Magyar Tudományos Akadémia Díszterme ad helyet. Ekkor kerül sor az oktatásért felelős miniszter és az MTA elnökének részvételével az aktuális OTDK értékelésére, továbbá a legjobbak közül is a legkiválóbb diákok, valamint legeredményesebb mestereik jutalmazására, a Pro Scientia Aranyérmek, a Mestertanár Aranyérmek és az OTDT egyéb kitüntetései átadására.

A KRE ÁJK a versenyen 25 dolgozattal (tehát 25 hallgatóval, de ennek száma növekedhet, ha társszerzők készítik a tanulmányt) és 25 opponenssel vehet részt. A Kar a 2015-ös OTDK-n elért – eddigi szerepléseit tekintve legjobb – eredménye 10 díj volt, amelyből 5 helyezési és 4 különdíj és 1 opponensi díj.

„Az OTDK megmutatta számomra a jogász és tudományos munka teljes folyamatát. Kutatás, rendszerezés, oktatókkal való konzultáció, saját tudományos tézisünk megfogalmazása, írásos formába öntése,

A választott kutatási területen az egyetemi tananyagot meghaladó mértékű elmélyülés, speciális téma kiválasztása szükséges, amelynek megtalálásában a konzulens oktató segítséget nyújthat. Célszerű olyan témát választani,

végül álláspontunk megvédése a szakmai zsűri előtt.”

Fodor Balázs

„Az elmúlt négy OTDK-n szerzett tapasztalataim alapján azt gondolom, hogy egy remek lehetőség összemérni tudásunkat, felkészültségünket más egyetemek hallgatóival. Mindemellett új ismeretségek, barátságok kötésének színtere, így válik olyan eseménnyé, amely akár egész későbbi életünkben meghatározó lehet.”

Juhász Orsolya

A programról szóló részletesebb tájékoztató elérhetősége:
www.otdk.hu; www.otdt.hu

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon Dr. Grad-Gyenge Anikó PhD tanszékvezető egyetemi docens (grad-gyenge.aniko@kre.hu).

Az ösztöndíjprogramok

Magukat az ösztöndíjprogramokat több csoportba oszthatjuk:

- belföldi és külföldi ösztöndíjak,
- tanulmányi eredményhez és szociális helyzethez kötött ösztöndíjak,
- intézményi, állami, önkormányzati és vállalati ösztöndíjak,
- gyakornoki vagy önkéntes munkához kötött ösztöndíjak.

Az ösztöndíj programok között egyaránt találhatunk külföldi és belföldi lehetőségeket. A *belföldi ösztöndíj programok* sok szempontból előnyösebbek, mint a külföldiek, hiszen a hallgató saját kultúrkörében mozog, ismeri az ország berendezkedését, az őt körülvevő kultúrát, anyanyelvének környezetében maradhat, amely anyanyelven szerezte meg alapvető készségeit és képességeit. A belföldi ösztöndíj lehetőségek a már az egyetemi évek alatt, a tanulmányok során megszerzett képességekre és képességekre alapozva nyújtanak fejlődési, fejlesztési lehetőséget.

Ezzel szemben a *külföldi ösztöndíjak* esetében a hallgató egy másik kultúrkörrel találkozik még abban az esetben is, ha Európán belül mozog, hiszen minden országban eltérőek a szokások, más a gondolkodás, más maga az oktatási program, ami a készségek és képességek felépítését segíti az abban már általános iskola óta résztvevők számára. Mások az elvárások, a munkaadói hozzáállás, és ezt még nehezíti, hogy magyar lévén anyanyelvét országán kívül nem tudja használni. Ám a külföldi ösztöndíjak képesség- és készségfejlesztése éppen ezeknek a nehézségek áthidalásában, az ott jelentkező mindennapi problémák megoldásában, kihívások kezelésében rejlik. Hiszen az ösztöndíj során nemcsak a tanulmányok nyelve lesz az idegen nyelv, hanem a mindennapi életé is, azaz a hallgatónak el kell sajátítania azt a képességet, amit idehaza még az intenzív nyelvi kurzusok során sem tud: meg kell tanulnia az idegen nyelven gondolkodni, ügyeit

azon a nyelven intézni és gondolatot rendezett, racionális módon előadni. Ez a kommunikációs készség egy olyan sajátos fejlesztési lehetősége, amikor a korábban felsorolt kompetenciák mindegyike egyszerre fejlődik ki egy másik nyelven. Amikor tehát életrajzunkban csak azt tudjuk szerepeltetni, hogy van egy nyelvvizsgánk, akkor a munkaadó nem tud megbizonyosodni arról, hogy azt a nyelvőrai és nyelvvizsgai laborkörnyezet mellett élő, mindennapi helyzetekben, szakmai környezetben is használni tudjuk-e. Míg ha életrajzunkban látja, hogy hosszabb-rövidebb ideig külföldi ösztöndíj programon vettünk részt, ahol három-négy tantárgyat is idegen nyelven tanultunk egy külföldi egyetemen, akkor megbizonyosodhat arról, hogy képesek vagyunk nemcsak a nyelvvizsgán elvárt tudást hozni a munkahelyen, hanem az adott idegen nyelvet élő módon használni mindennapi munkavégzésünk során, sőt, képesek vagyunk külföldi partnerekkel, kollégákkal is kommunikálni mind szóban, mind írásban.

A tanulmányi eredményekhez vagy szociális helyzethez kötött belföldi ösztöndíjak a felsőoktatási tanulmányok alatt jelentkező költségek csökkentésében, mérséklésében nyújtanak segítséget. Az egyetemi tanulmányok

ideje alatt nemcsak az államilag támogatott hely hiányában megjelenő önköltség jelentkezik kiadásként, hanem a kollégiumi/ albérleti díj, a közlekedés és a mindennapi életvitel költsége, melyek közül az utóbbi három az önköltség többszörösét is jelenti a hallgatók számára. Sokan a felmerülő plusz költségek miatt keresnek a felsőoktatási tanulmányok mellett végezhető diákmunkát. Ezért a szociális helyzethez és a tanulmányi eredményhez kötött ösztön-

díjak lehetőséget adnak arra, hogy a diákmunkára fordított időt a hallgató egyetemen belüli fejlődésére fordítsa, és a felszabaduló idő alatt olyan tevékenységeket folytasson, amik később portfólióját szélesítik, értékesítik.

Az ösztöndíj programok egy folyamatosan bővülő lehetőségeket kínáló típusát jelentik a *felsőoktatási intézmények által kiírt ösztöndíjak* és az ún. vállalati ösztöndíj programok. A felsőoktatási intézmények költségvetési lehetőségeik keretei között a tanulmányi ösztöndíjon kívül olyan programokat kínálnak a tehetséges, fejlődni vágyó hallgatóknak, amely programok eredményei a hallgató és az intézmény számára egyaránt eredményeket hoznak, azaz a programokból mindkét érintett fél profitál. Ezekben az ösztöndíj programokban a hallgatók a fentebb felsorolt készségek mindegyikét fejleszthetik, alakíthatják, ami az első munkahely megszerzéséhez szükséges portfólió kialakítását is lehetővé teszi. Ilyen ösztöndíj például a *demonstrátori ösztöndíj*, amikor a hallgató demonstrátorként csatlakozik egy tanszékhez, intézethez, részt vesz annak kutatási, tudományszervezési és adminisztratív munkájában. A hallgató ezen az ösztöndíj programon keresztül megismeri az egyetemi munkaszervezés folyamatait, a tanszék oktatóinak kutatási tevékenységét, betekintést nyer a kutatásszervezésbe, kutatásmódszertani ismertekre tesz szert, részt vesz a tanszéki konferenciák megszervezésében. Olyan intézményi tudásra tesz szert, amivel képes lesz

- átlátni egy szervezeti egység működését,
- strukturált formában előadni saját kutatási eredményeit,
- alapvető szervezési feladatokat elvégezni,
- csapatmunkára a tanszéki oktatókkal folytatott együttműködésnek köszönhetően,
- szakmai ismereteit egy adott területen elmélyíteni,
- szakmai kapcsolatok kialakítására, azok ápolására és a kapcsolati háló bővítésére,
- önálló munkavégzésre a tanszék vezetőjétől vagy oktatójától kapott feladatok ellátása közben, illetve

- kutatási tevékenysége során magas szintre fejleszti szóbeli és írásbeli kommunikációs képességét, valamint
- egy jól működő, hagyományokkal rendelkező munkakörnyezetben szocializálódva megszerzi első munkahelyi tapasztalatait.

A felsőoktatási intézmények a tehetséges fiatal kutatók számára külön ösztöndíjprogramokat is kiírhatnak. Ezek a programok jellemzően a kutatói életpályára készítik fel az aspiránst úgy, hogy kutatási

programokba, doktori képzésbe, egyetemi projektekbe kapcsolják be az erre nyitott hallgatókat. A fiatal kutatói ösztöndíjak szintén munkahelyi tapasztalatot jelentenek, ahol nemcsak szakmai ismereteiket gazdagíthatják, de a tudományszervezés, kutatómódszertan egy magasabb szintjét ismerhetik meg.

Hogyan kamatoztatható mindez a munkaerő-piacon abban az esetben, ha valaki mégsem a kutatói életpályát választja hivatásául? A munkaadók számára egy fiatal kutatói ösztöndíj nyertese és sikeres befejezője olyan potenciális munkavállalót jelent, aki ismeri az általános szervezési kérdéseket, képes a magas színvonalú írásbeli és szóbeli kommunikációra, a különböző osztályokkal, csoportokkal történő együttműködésre, alkalmas továbbá projektekben való részvételre, terhelhető, nagy munkabírású és a kutatási projekt témájában kiváló szakmai ismeretekkel rendelkezik.

Vállalati ösztöndíjak egyre nagyobb számban jelennek meg hazánkban is. A vállalatok profiljukhoz kapcsolódó felsőoktatási intézményekkel kialakított kapcsolatában keresik azokat a hallgatókat, akik később munkavállalóik lesznek. Ezek az ösztöndíj programok jelentős

anyagi támogatást nyújtanak a hallgatóknak azon túlmenően, hogy a hallgatókat bekapcsolják a vállalat életébe, ahol megismerhetik a vállalati kultúrát, elsajátíthatják az ottani munkavégzéshez szükséges alapvető készségeket, részt vehetnek a vállalati projektekben. A vállalati ösztöndíj programok keretében komplex készségfejlesztés történik, s előnyük nemcsak abban rejlik, hogy akár az első munkahely vagy a szakmai gyakorlati hely megtalálását jelentik, hanem kiváló elemei a portfóliónak is.

Ehhez a körhöz tartoznak a szakmai gyakorlati ösztöndíjak vagy a gyakornoki programok is.

A szakmai gyakorlati ösztöndíjak lehetnek külföldi és belföldi ösztöndíjak is. Mivel a szakmai gyakorlat a hallgató első tényleges munkahelyét jelenti, ezért nagyon fontos, hogy a hallgató a választott szakmában minél előnyösebb gyakorlati helyen töltse el gyakorlati idejét, azaz a lehető legtöbb szakmai ismeretet és általános készséget, képességet sajátítsa el a gyakorlat során. Hiszen életrajzában ez lesz az az első munkahelyi tapasztalat, amire alapozni tudja későbbi karrierjét, az itt megszerzett kapcsolatok, képességek, szakmai ismeretek pedig értékes elemei lesznek portfóliójának. Elsajátíthatja az önálló munkavégzés képességét, gyakorlata során szakmai problémákat kell megoldania, projektkörnyezetben kell dolgoznia, azaz együtt kell működnie másokkal, meg kell tanulnia a csapatmunka alapjait. Ennek során mind az írásbeli, mind a szóbeli kommunikációs képességét fejlesztheti, ráadásul meg kell tanulnia a munkavégzés során elvárt munkaszervezés alapjait ugyanúgy, mint az általános adminisztratív szervezést. A szakmai gyakorlat során élő, tanult szakmájához kapcsolódó környezetben fejleszti az egyetemi évek alatt megszerzett képességeket a hallgató és ismeri fel saját maga erősségeit és gyengeségeit. A Károli Gáspár Református Egyetem a fenti lehetőségek mellett több saját ösztöndíj programot is létrehozott a tehetséges hallgatók támogatására, intézményi működésbe, kutatási projektekbe való bekapcsolására. A KRE programok általános célja a tehetséges hallgatók felkarolása és tanulmányaik támogatása céljából a megélhetési

költségekhez történő hozzájárulás annak érdekében, hogy a hallgatók minél több idejüket tudják tanulmányaik sikeres teljesítésére fordítani.

Tanulmányút Brüsszelben

A *Károli Ösztöndíj* elsősorban tanulmányi eredményekhez és közösségi tevékenységhez kapcsolódó program, ahol a hallgatók önköltség visszatérítés formájában kapják ösztöndíjukat akkor, ha vállalják, hogy önkéntes munka keretében bekapcsolódnak az egyetemi munkába. A Karok szervezeti egységeként határozzák meg azokat a feladatköröket, amikben várják a hallgatókat önkéntes munkalehetőségekkel. Az ösztöndíj fejében teljesített önkéntes munka során a hallgatók betekintést nyernek az egyetem adminisztratív életébe például könyvtári munkák, konferencia szervezési feladatok vagy az általános irodai segítségnyújtás teljesítése során. Ezek az önkéntes munka lehetőségek szintén feltüntethetők a portfólióban, hiszen erősítik mind a csapatban történő munkavégzési képességet, mind az önálló munkavégzés kialakítását. Az általános szervezési és adminisztratív feladatokban történő részvétel egy első munkahelyi vagy a szakmai gyakorlatot megelőző állomás is egyben, mivel a programban résztvevő

hallgatók elsajátítják azt a készséget, hogy hogyan mozogjanak egy szervezetben, hogyan alkalmazkodjanak a klasszikus alá-fölé rendeltségi környezetben, hogyan kezeljenek egyszerre több feladatot, ezek között hogyan priorizáljanak. Az egyetemi vagy kari tudományos konferenciákon szervezőként is részt vehetnek a program keretében, amivel elsajátítják az alapvető szervezési és protokoll képességeket. Mindezek értékes elemek a munkaadók szempontjából, hiszen alapvető munkahelyi szocializációs készségeket szerzett jelentkezővel találkozhatnak az állásinterjún.

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara saját ösztöndíj programot is alapított a tehetséges és fejlődni vágyó hallgatók részére. Az *Eötvös Károly Ösztöndíj Program* már első évtől elérhető a hallgatók számára. Az első évben a program célja a középiskolában és a felvételin kiemelkedő eredményt elért első éves hallgatók tanulmányainak anyagi támogatása. Az államilag támogatott képzésben résztvevő hallgatók a második évtől az Eötvös III+ program keretében további ösztöndíjat is kapnak, amennyiben részt vesznek a Kar tudományos munkájában, például

a tudományos diákköri tevékenység keretében. Azaz készek arra, hogy fiatal kutatókká váljanak, megtanulják a tudományszervezés és a kutatómódszertan alapjait, képesek és akarják fejleszteni szakmai ismereteiket. Azok a hallgatók, akik első évesként önköltséges helyre nyertek felvételt, szintén bekapcsolódhatnak a programba, amennyiben az első év végén olyan kiváló tanulmányi eredményt érnek el, ami lehetővé teszi, hogy az évfolyam legjobbjaiként átsorolják őket az államilag támogatott helyekre. Az Eötvös Károly

Ösztöndíj Program célja tehát egyértelműen a tehetséggondozás anyagi támogatása olyan lehetőségekkel kombinálva, amik biztosítják az egyetemi oktatói-kutatói utánpótlást is, illetve elindítják a fiatal kutatók szakmai karrierjét.

Összegzés

A felsőoktatásban töltött idő alatt a hallgatók felkészülnek a munkaerő-piacon történő megjelenésre. A tanulmányok alatt értékes képességeket szereznek, azonban ezek a képességet elsősorban élő munkakörnyezetben fejlődnek az ott szükséges mindennapi problémamegoldás során. Az egyetem önmagában is rengeteg lehetőséget nyújt a szakmai tudáson kívüli képességek, készségek fejlesztésére, amennyiben a hallgató nyitott ezeknek a lehetőségeknek a kiaknázására. Fontos kiemelni, hogy a készségfejlesztéshez mindkét fél akarata szükséges, azaz a felsőoktatási intézmény nyújtotta lehetőségeket a hallgatónak ki kell használnia ahhoz, hogy a munkaerő-piacon értékelt kompetenciákat megszerezze. Az egyetemi évek alatt tehát saját magunk menedzserévé kell válnunk, keresnünk, felismernünk és kihasználnunk a lehetőségeket. A felsőoktatáshoz kapcsolódó intézményi vagy intézményen kívüli ösztöndíj programok kiváló teret kínálnak ehhez, hiszen céljuk a tehetséges, fejlődni vágyó és akaró hallgatók felkarolása, támogatása és sikeres elindítása a munkaerő-piacon.

Az ösztöndíj-lehetőségekről szóló részletesebb tájékoztatásért felelős oktató a Karon Dr. Tolnai Ágnes PhD tanszékvezető egyetemi docens, általános dékánhelyettes
(tolnai.agnes@kre.hu)

Dr. Homicskó Árpád Olivér PhD

Nemzetközi képzésekben való részvételi lehetőség a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán

Az egyetemi tanulmányoknak egyre fontosabb eleme a nemzetközi képzésben való részvétel. A mai munkaerőpiacon komoly verseny van a leendő munkavállalók között a munkahelyek elnyeréséért. A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara ezért megkülönböztetett figyelmet fordít a nemzetközi csereprogramok által kínált részképzés elősegítésére. Napjainkban már számos európai uniós program teszi lehetővé a felsőoktatásban tanuló hallgatók külföldi részképzésben való aktív részvételét. Ezek közül kiemelkedik az Erasmus+ program.

Károli hallgatók a lisszaboni egyetemen

Az Európai Unió oktatást, képzést, ifjúságügyet támogató programja az Erasmus+. A program mobilitási projektjeinek keretében az Európai Unió országaiban lehet részképzést folytatni legalább egy tanulmányi időszakon (trimeszter vagy szemeszter) keresztül, és ehhez a program pénzügyi támogatást folyósíthat. Tanulmányi célú részképzésen túl lehetőség van külföldi szakmai gyakorlat végzését támogató ösztöndíjra is pályázni.

Az Erasmus+ tanulmányi célú mobilitás lehetővé teszi az oktatási, nyelvi és kulturális tapasztalatok megszerzését egy másik programországbeli felsőoktatási intézményben. A tanulmányi célú mobilitásnak

elő kell segítenie a hallgató tanulmányi előmenetelét és személyes képességeinek fejlesztését. Támogatható tevékenység a program keretében a felsőoktatási hallgatók tanulmányi célú mobilitása (minimum 3 hónap, hosszabbítással maximum 10 hónap).

A pályázat beadásának feltétele, hogy a pályázónak a Károli Gáspár Református Egyetemmel az ERASMUS+ periódus teljes időtartama alatt folyamatosan hallgatói jogviszonyban kell állnia, az intézményben diplomát, illetve oklevelet adó képzésben kell részt vennie. Elnyert pályázat esetén a kiutazás megkezdéséig legalább 4 lezárt félévvel kell rendelkezniük a jogász hallgatóknak, és a pályázat beadáskor vállalniuk kell, hogy aktív hallgatóként beiratkoznak az Egyetemre az adott tanévre is. Az ERASMUS+ mobilitási ösztöndíj teljes ideje alatt a küldő intézmény beiratkozott hallgatójának kell lennie, és diplomáját/oklevelét, illetve doktori fokozatát sem a hallgatói cserét megelőzően, sem az alatt még nem szerezte/szerzi meg. A küldő intézményben alap- vagy másoddiplomás, illetve doktori képzésben nappali, esti vagy levelező tagozaton, kell részt vennie. A pályázó magyar állampolgárságú, vagy Magyarországon érvényes letelepedési, illetve tartózkodási engedéllyel él, vagy menekült-státusszal rendelkezik. Fontos feltétel, hogy a küldő intézmény ERASMUS+ ösztöndíjra kiválasztja, illetve a fogadó intézmény megfelelő tanulmányi programot vagy szakmai gyakorlatot tud biztosítani számára. A hallgatónak az intézményi elbíráláson meg kell felelnie, és ott kiválasztásra kell kerülnie, mint olyannak, akit az egyetem illetékes bizottsága a programban való részvételre ajánl. A hallgató nyelvi kompetenciáinak ellenőrzésének is meg kell történnie az Európai Bizottság által elvárt módon (on-line felmérés a kiválasztás után [csak az ösztöndíjat elnyert hallgatóknál], illetve a hazaérkezés után). A külföldi tanulmányok megkezdése előtt egy tartalmilag egyeztetett, írásbeli tanulmányi szerződés megkötésére is szükség van. A mobilitás alatt végzett tevékenységnek illeszkednie kell a hallgató képzési tervébe. A tanulmányi időszak végén a külföldi fogadóintézménynek igazolást kell kiadnia az elvégzett tanulmányi programról és eredményekről. A küldő intézmény kötelessége a

tanulmányi szerződésben vállalt, teljesített és igazolt tevékenységek teljes elfogadása. A hallgatók a külföldön töltött időszak folyamán is jogosultak az anyaintézményüknél kapott tanulmányi ösztöndíjra vagy egyéb hitel folyósítására.

Az ERASMUS+ hallgatói ösztöndíjban részesülnek, melynek mértéke a fogadó ország megélhetési költségei alapján a Tempus közalapítvány által pontosan meghatározott. Az ösztöndíj ugyanakkor csupán kiegészítő támogatást nyújt, nem tudja fedezni

a felmerülő teljes kint tartózkodás költségeit. Egy hallgató képzési ciklusonként csak egy alkalommal részesülhet ERASMUS+ hallgatói tanulmányi és egy alkalommal szakmai gyakorlati mobilitási ösztöndíjban. A tanulmányút csak akkor sikeres, ha a hallgató a vállalt külföldi tanulmányait eredményesen végzi el (minimum 3 tantárgy teljesítése, összesen legalább 15 kredit értékben), külföldön megszerzett tanegységeit a küldő intézmény elfogadja, és a küldő szak/tanszék a hallgató itthoni tanulmányaiba beszámítja.

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának hallgatói esetében az alábbi európai egyetemek esetében van lehetőség külföldi részképzés folytatására:

- Karl-Frenzens-Universität Graz (Ausztria);
- Universität Wien (Ausztria);
- Plantijn Hogeschool Antwerpen (Belgium);
- Masaryk University (Csehország);
- National and Kapodistrian University of Athen (Görögország);
- Háskólinn í Reykjavík Izland (Izland);
- University of Akureyri Izland (Izland);
- University of Warsaw (Lengyelország);

- Riga Graduate School of Law (Lettország);
- Kazimieras Simonavicius University (Litvánia);
- Kauno Kolegija Lithuania (Litvánia);
- Universität Passau (Németország);
- Università Degli Studi Di Foggia (Olaszország);
- Universidade Nova De Lisboa (Portugália);
- Sapientia Hungarian University of Transylvania (Románia);
- Universitat De Girona (Spanyolország);
- Univerza Na Primorskem Szlovénia (Szlovénia);
- Anadolu University (Törökország).

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért felelős oktató a Karon Dr. Homicskó Árpád Olivér PhD nemzetközi és tudományos dékánhelyettes (homicsko.arpad@kre.hu).

Az egyetemi Neptun rendszerben, valamint a kari fali hirdetőkön folyamatosan tájékoztatást kapnak a hallgatók az aktuális lehetőségekről. Internetes tájékoztató a <http://www.kre.hu/portal/index.php/erasmus-iroda.html> linken érhető el.

Dr. Boóc Ádám PhD

A Willem c. Vis International Commercial Arbitration Moot mint a tehetséggondozás eszköze

A 2015/2016-os tanévben immáron huszonharmadik alkalommal fog megrendezésre kerülni a Willem c. Vis International Commercial Arbitration Moot elnevezésű nemzetközi választottbíróági perbeszédverseny (<https://vismoot.pace.edu/>).

Csoportkép az orosz Perm State University elleni kör tárgyalása után

Karunk, a KRE ÁJK 2012 óta folyamatosan küld csapatokat Palásti Gábor, illetve Boóc Ádám vezetésével.

A Willem c. Vis Moot legnagyobb előnye az életszerűség. A csapattagok ugyanis egy fiktív, de gyakorlatilag teljesen életszerű választottbíróági ügygel, annak minden részletével a keresetlevéltől kezdve a szóbeli tárgyalásig (*pleading*) ismerkedhetnek meg a közel féléves verseny során.

Az eredetileg bécsi székhelyű, és az utóbbi években a bécsi helyszín mellett már Hong Kongban is megrendezésre kerülő nemzetközi verseny a kereskedelmi választottbíróági perbeszédversenyek között az egyik legrangosabbnak tekinthető.

A jelentős egyetemi csapatokat tömörítő versenyre Ka-

A Károli csapata a Willem C. Vis nemzetközi kereskedelmi jogi perbeszédversenyen

A verseny menete a következők szerint foglalható össze. Minden év október első péntekén a fent ismertetett weboldalon közzétételre kerül az aktuális, arra az évre vonatkozó választottbíróági ügy. Az angol nyelvű, részletes keresetlevelet, mellékleteit és

ellenkérelmet is tartalmazó iratot ekkor van lehető-

sége a versenyre jelentkező, jellemzően 4-5 fős egyetemi csapatoknak letölteni. A verseny első része írásbeli forduló. Ekkor a kérelmekre felperesi, illetve alperesi beadványt kell készíteni és azt a megadott határidőre feltölteni az internetre. (Az alperesi iratok elkészítésekor már ismert a kisorsolt ellenfél felperesi irata.)

A verseny szóbeli része az európai fordulóban jellemzően március végén, április elején kerül Bécsben megrendezésre egy közel egyhetes rendezvényen. Ennek alkalmával a csapatoknak választottbíróági tárgyalást szimulálva, neves professzorokból, ügyvédekől, gyakorló választottbírókból álló választottbírói testület előtt szükséges érvelniük, azaz voltaképpen egy teljes választottbíróági tárgyalás lefolytatására kerül. A szóbeli verseny többfordulós. A több száz csapatból először a legjobb 64, majd a legjobb 32, végül a legjobb 16 kerül kiválasztásra, és végül rendezik meg – grandiózus körülmények között – a döntőt.

A verseny a tehetséggondozás szempontjából több okból is kiemelkedő jelentőségű. Először is, mivel a verseny angol nyelven zajlik mind írásban, mind szóban, így lehetőség nyílik egy nagyon magas szintű angol jogi szaknyelv megismerésére, elsajátítására, gyakorlatban történő használatára.

A verseny által érintett jogi probléma minden esetben az ingók adás-vételével foglalkozó Bécsi Vételi Egyezményből (CISG) indul ki, így a verseny során az Egyezményt, annak szakirodalmát, gyakorlatát is igen jól meg lehet ismerni, illetve a résztvevők egy nemzetközi választottbíróági eljárás rendszerével, lefolytatásával kapcsolatban is igen közeli élményeket szerezhetnek.

A verseny során nagyon lényeges az, hogy a résztvevők csapatban dolgozzanak, ennek megfelelően a felkészülés alatt a teamwork készsége is fejlődik.

Arra figyelemmel pedig, hogy a szóbeli fordulón számos ország rangos egyetemeinek csapatai képviseltetik magukat, a verseny kitűnő alkalmat kínál a nemzetközi kapcsolatépítésre egyaránt.

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon Dr. Boóc Ádám egyetemi docens (booc.adam@kre.hu).

Dr. Dobrocsi Szilvia PhD

Nemzetközi tanulmányi versenyek büntetőjogi témában

- ICC Moot Court (a Nemzetközi Büntetőbíróság szimulációs versenye)
- Jean Pictet Competition (nemzetközi humanitárius jogi verseny)

A két büntetőjogi területet érintő, angol nyelvű nemzetközi tanulmányi versenyre a világ minden tájáról érkeznek 3 fős egyetemi csapatok. Alapvetően jogesetmegoldásról és szituációs játékokról van szó, melyek során a hallgatók tanúbizonyságot tesznek nemzetközi büntetőjogi és humanitárius jogi ismereteikről.

Elsősorban harmadik évfolyamos és felsőbb éves hallgatóknak ajánlott a részvétel, mert megkezdett (vagy már befejezett) büntetőjogi és büntető eljárásjogi ismereteik birtokában szakmailag hozzáértőbben vághatnak neki a felkészülésnek. A versenyeket megelőző közös felkészülés során a nemzetközi büntetőjogra, a nemzetközi büntetőbíráskodásra és a nemzetközi humanitárius jogra vonatkozó joganyagot kell feldolgozni és elsajátítani, hiszen ezek jelentik a sikeres részvétel alapját. A felkészülés heti konzultációkat jelent októbertől áprilisig, a joganyag átbeszélését, megtanulását, tesztek, próbafeladatokat, ezért olyan hallgatóknak ajánlott a jelentkezés, akik mindennapi feladataik mellett képesek és hajlandók megtenni azt az – egyébként többszörösen megtérülő – erőfeszítést, amit a felkészülés igényel.

Mindkét verseny angolul zajlik, ezért a nyelv ismerete és készség szintű használata elengedhetetlen. A büntetőjogi terminológiát a felkészülés során sajátítják el a hallgatók, de az alapvető nyelvi hiányosságok korrigálására a felkészülés alatt nincs lehetőség.

Az ICC Moot Court a Nemzetközi Büntetőbíróság előtti eljárást szimulálja egy kitalált eseten keresztül. Előzetes regisztráció után a csapatok először írásbeli beadványokat terjesztenek a Bíróság elé

a megadott esettel kapcsolatban, előre meghatározott szerepekben (ügyész, védő, sértetti képviselő) eljárva, majd néhány hónapos felkészülést követően az egyhetes szóbeli versenyen állnak a bírák elé Hágában, a Nemzetközi Büntetőbíróság székhelyén. A kitalált esetnek többnyire nincs megoldása, az előadókészség, a pontosság, a szakmai ismeretek, az érvelési készségek értékelése áll a középpontban. A bírák a csapat teljesítménye mellett az egyes pozíciókban eljáró hallgatók egyéni írásbeli és szóbeli teljesítményét is értékeli, vagyis a csapat eredménye mellett egyéni sikert is hozhat a versenyzés. A KRE-ÁJK csapata eddig három alkalommal vett részt a versenyen egyre javuló teljesítménnyel, hallgatóinkat az értékelések során több alkalommal külön dicsérettel jutalmazták.

A Jean Pictet verseny a nemzetközi humanitárius joggal foglalkozik, a háború jogával és szabályaival, a civil lakosság és a hadifoglyok kezelésével. A csapatnak először egy előre megadott humanitárius jogi esetet kell feldolgoznia meghatározott kérdések mentén. Amennyiben az írásbeli anyag alapján a csapat továbbjut a szóbeli fordulóra, akkor részt vehet az egyhetes eseményen, melyet évente más-más országban rendeznek. A helyszíni forduló tesztekből és izgalmas szituációs gyakorlatokból áll, melyek során a helyszínen, valósan tűnő helyzetekben kell alkalmazni a felkészülés során szerzett ismereteket. A KRE-ÁJK csapata 2011-ben bejutott a verseny második fordulójába, melyet abban az évben Dél-Afrikában rendeztek meg. A hallgatók rengeteg élménnyel és szakmai tapasztalattal gazdagodtak. Mindkét verseny és a felkészülés angolul zajlik, ezért a meglévő nyelvi készségek jelentősen fejleszthetők. Az intenzív gyakorlásnak köszönhetően a versenyeken a hallgatók folyékonyan kommunikálnak angolul, mind általános, mind szakmai kérdésekben. Bátran megszólalnak, magabiztosan kommunikálnak, nyitottabbak a környezetük felé. Az esetleges nehézségeket kihívásnak tekintik, nem kudarcnak. A szóbeli versenyek remek lehetőséget teremtenek a kapcsolatépítésre, nem csak a kortársakkal, más országok egyetemistáival, hanem az adott szakterület kiemelkedő művelőivel is. Többek között egyetemi

oktatók, nemzetközi bíróságok bírái, a Nemzetközi Vöröskereszt szakemberei értékelik a hallgatók teljesítményét és felkészültségét, őszinte elismeréssel és bátorítással. A versenyeket követően szakmai kérdésekben bármikor elérhetők, akár későbbi ösztöndíjjal vagy gyakorlati lehetőségekkel kapcsolatban is.

<http://iccmoot.com/>

http://www.concourspectet.org/index_en.htm

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon Dr. Dobrocsi Szilvia PhD egyetemi docens, Büntetőjogi, Büntető eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék (dobrocsi.szilvia@kre.hu)

Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Rövid történetünk

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolája 2014-ben újra indult. A fokozatszerzésre 2015 elejétől egyéni felkészülési lehetőséget is biztosítunk, amely iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. Doktori iskolánk bármelyik magyarországi jogi karon diplomát szerzett jelentkezőt befogad sikeres felvételi eljárást követően.

A doktori iskola célja

A doktoranduszok előtt a jog egy szűkebb szeletét érintően kettős feladat áll: egyrészt sikeresen számot kell adniuk tudásukról a doktori szigorlaton, másrészt képesnek kell lenniük egy PhD értekezés elkészítésével és megvédésével bizonyítani kutatói alkalmasságukat. Doktori iskolánk közvetlen célja az, hogy a lehető legnagyobb mértékben segítse a doktoranduszokat e kettős feladat sikeres teljesítésében. Jogi doktori iskolánk arra vállalkozik, hogy az egyetemeken megszokott, a jogalkalmazói munkára felkészítő, norma centrikus képzés helyett probléma-orientált képzést folytasson. Doktori képzésünk a PhD képzést megelőző öt évet követően kérdés-feltevő, kritikus szemléletet igyekszik kialakítani doktoranduszaiba, akiket kutatómunkára készít fel. Számunkra a feladat egy érték-orientációs váltás elősegítése. A szabályok miértjét kereső, a jogalkotói célokat a valósággal együtt szemlélő, a jogalkotói munka hozadékát a szükségletek, igények és lehetőségek fényében értékelő kutatói mentalitás kialakítása látványosan más, nehezebb feladat, mint a graduális képzése volt. Le akarjuk rombolni az „egy helyes megoldás létezik” jellegű

szemléletbe vetett hitet! A doktori iskolai képzés révén a leendő oktatóknak-kutatóknak azt szeretnénk bemutatni, hogy a jogalkotás első feladata a sok lehetséges megoldás közül az adott időben fennálló adott körülményekhez leginkább illeszkedő megoldások kiválasztása. A második lépcső a „rostán fennmaradó” megoldások előnyeinek és hátrányainak összehasonlító elemzése. Az összehasonlításra, az objektív értékelésre akarjuk felkészíteni PhD hallgatóinkat, mivel ezt készség szintjén többnyire nem sajátíthatták el korábbi egyetemi tanulmányaik alatt. A szemlélet és irányultság megváltoztatásán túl a megfelelő technikákat is a hallgatók kezébe igyekszünk adni, módszertanilag is felkészítve őket a rájuk váró feladatok elvégzésére, arra hogy képesek legyenek az összegyűjtött adatokat, információkat helyesen elemezni.

Programjaink

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola két képzési programot indított:

Felelősség program

Ez a képzési program egy olyan jogintézményt mutat be, amellyel nagy valószínűséggel minden doktorjelölt találkozni fog egyrészt kutatásai során, másrészt a doktori szigorlaton. A felelősség olyan téma, amely a graduális jogi képzés minden jogi tárgyában jelen van, így a felelősség vizsgálata – egy speciális kérdés tekintetében – a teljes jogi képzést lefedi. A felelősség a tételes jogi tárgyak körében valamilyen követelmény megszegése miatt fennálló jogkövetkezmény. Tételes jogi tárgy körébe tartozó PhD értekezés nem kerülheti meg a felelősség témakörét. Amikor az ÁJDI egyik képzési programjának témájául a felelősséget választottuk, akkor abból indultunk ki, hogy az egyes jogágakban a felelősség nagyon eltérő feltételeinek és a még ennél is nagyobb változatosságot mutató jogági jogkövetkezmé-

nyeknek az áttekintésével, a tendenciák felvázolásával valamennyi doktoranduszt az általa majdan kutatott egyetlen jogág felelősségi szabályainál sokkal általánosabb tudással vértessük fel. A felelősség sokszínűségének megismerése, a különbségek felismerése, az egyes jogági felelősségi megoldások közötti eltérések okainak, funkciójának a megértése hozzásegíti a képzésben résztvevőt a doktori értekezés megírásához és későbbi kutató munkájához szükséges széles látókör kialakításához és annak a készségnek a kifejlesztéséhez, hogy az általa vizsgált témát több szempontból és elfogulatlanul közelítse meg.

Etika program

A másik képzési programunk a jogi oktatás értelmiség-képző vonulatára épít, azt igyekszik – egy speciális területen – bővíteni. Az etika program keretében a jog erkölcsi gyökereit próbáljuk feltárni történeti megközelítésben, valamint a jog és etika kapcsolatrendszerét elméleti síkon. Az általános érvényű kérdések tisztázását követően az egyes tételes jogi területeken az erkölcsi követelmények jogszabályi elvárássá való átalakulását vizsgáljuk és igyekszünk feltárni a két terület dinamikusan változó határait. A képzés egyik vonala a tételes jogban – sokszor definiálatlanul – megjelenő erkölcsi követelmények (pl. tisztesség, jóhiszeműség, stb.) elemzése, a kapcsolódó joggyakorlat bemutatása. Egyházi fenntartású egyetemünkön érthető, hogy a képzés a vallás, az erkölcs, valamint a jog kapcsolódó pontjait is igyekszik feltárni.

Ez a képzési program másféleképpen pótol hiányt, mint a felelősségi program. A jogászképzésben nagyon szétszórta oktatott tárgyakban, sokszor nem is központi problémaként fölvetett kérdéseket igyekszik szisztematikusan körbejárni. Azt gondoljuk, hogy az etikai programot döntően az egyházi fenntartású egyetemek jogi karain diplomát szerzettek fogják választani. Számukra ez a képzés tanulmányaik és kutatásaik új irányát alapozhatja meg.

Ezzel a programmal a doktori iskola reagálni kíván a világban aktualisan zajló gazdasági, társadalmi folyamatokra, amely többek között a jogi szabályozást is – tudományos megalapozottságot nagyban igénylő – kihívások elé állítja. Élénk interdiszciplináris, a jogászokat és közgazdászokat egyaránt érdeklő vita tárgya lett a gazdasági válság nyomán, hogy a szabadpiaci folyamatok mennyiben hagyhatók magukra; a dereguláció híveit egyre inkább kritizálja a tudományos közvélemény, rámutatva, hogy nem várható a piaci szereplőktől a közérdeket szem előtt tartó önszabályozás. Az állam van abban a helyzetben, hogy a közérdeket a piacokkal szemben is érvényesítse, ennek végrehajtásához azonban tudományos alapokkal rendelkező jogászokra van szükség, akik értik a piacok működését és képesek a megfelelő szabályozás alakítása és alkalmazása révén a közérdeknek érvényt szerezni. A program indítását megalapozó másik körülmény, hogy korunk ipari forradalma – a technológiai változás – szinte már követhetetlenül zajlik a szemünk előtt, miközben súlyos dogmatikai, alapjogi, etikai kérdések merülnek fel. Mindez egyúttal komoly konfliktus forrása is, hiszen egyszerre kellene biztosítani az ember javát szolgáló technológiai fejlődést és azt, hogy az új technológiák ne fenyegethessék az alapvető emberi jogokat, dogmatikailag tiszta módon illeszkedjenek a jogrendbe. Ennek megoldása az előzőhöz hasonló széles látókörű, önálló kutatásra alkalmas jogászok létét indokolja, amelyek képzésére e doktori program keretét nyújt.

A program Magyarországon egyedülálló kezdeményezés, a képzés lefedi a piac- és technológiaszabályozás valamennyi aktuális jogi kérdését, miközben lehetőséget ad a két résztémával kapcsolatos általános megfontolások, alapvető szabályozás-elméleti kérdések megismerésére is. A doktori iskola másik két programjával interakcióban, ebben a programban is olyan közérdekű szempontok merülnek fel, amelyek a keresztyén gondolkodást is reflexióra készítetik, amire hazánkban ez a műhely a legalkalmasabb.

Küldetésünk

Igyekszünk a PhD képzés szervezésében rugalmasan figyelembe venni doktoranduszaink egyedi igényeit mindig ügyelve egyfelől a képzés színvonalára, másfelől a kollegiális légkör megtartására. Bízunk benne, hogy céljaink, programjaink és működésünk sok jövőbeli oktatót és kutatót segít majd hozzá a magas színvonalú tudományos és szakmai munkavégzés lehetőségéhez, amit mindnyájan becsülettel vállalhatunk és képviselhetünk mind önmagunk, mind szűkebb és tágabb közösségünk felé.

Az újjáalakulás óta 33 doktorandusz és doktoranda iratkozott be a képzésre, illetve 2 egyéni felkészülő áll fokozatszerzés előtt. Ebben az időszakban egy sikeres PhD-fokozatszerzés és egy eredményes habilitált doktori cím szerzési eljárás zajlott le.

„A Doktori Iskola egy adott szakterület mélyebb megismerésére, tudományos igényű kutatására, a jogi oktatás során megszerzett ismeretek szintetizálására teremt lehetőséget, illetve megismerteti a hallgatókat a tudományos kutatás elméleti és gyakorlati módszereivel. A képzés során több program közül lehet választani, így mindenki megtalálhatja az érdeklődési körének leginkább megfelelő képzési tartalmat. Kiváló oktatók segítik a felkészülést, valamint a Doktoranduszok Országos Szövetsége és az egyes doktori iskolák által szervezett konferenciákon remek lehetőség nyílik a kutatási témák bemutatására, a szakterület más kutatóival és doktoranduszaival való megvitatására.”

dr. Schubauer Petra

„A Károlin mindig diák és emberközpontú, nagy tudású oktatótól volt szerencsém tanulni. A családi légkör nagymértékben hozzásegített engem ahhoz, hogy olyan emberi és szakmai kapcsolatokat alakítsak ki, amelyek hosszú távon meghatározták a fejlődésemet. Jelenleg a Doktori Iskola hallgatójaként, továbbra is büszke Károlis

egyetemi polgárként van szerencsém folytatni a posztgraduális tanulmányaimat.”

dr. Rimaszécsi János

A programról szóló részletesebb tájékoztatásért és a versenyért felelős oktató a Karon Dr. Udvary Sándor PhD tanszékvezető egyetemi docens, a Doktori Iskola titkára (udvary.sandor@kre.hu).

Adminisztrátor: Tóth Dorina – toth.dorina@kre.hu

A felsőoktatásban töltött idő alatt a hallgatók felkészülnek a munkaerő-piacon történő megjelenésre. A tanulmányok alatt értékes képességeket szereznek, azonban ezek a képességet elsősorban élő munkakörnyezetben fejlődnek az ott szükséges mindennapi problémamegoldás során. Az egyetem önmagában is rengeteg lehetőséget nyújt a szakmai tudáson kívüli képességek, készségek fejlesztésére, amennyiben a hallgató nyitott ezeknek a lehetőségeknek a kiaknázására.

Fontos kiemelni, hogy a készségfejlesztéshez mindkét fél akarata szükséges, azaz a felsőoktatási intézmény nyújtotta lehetőségeket a hallgatónak ki kell használnia ahhoz, hogy a munkaerő-piacon értékelt kompetenciákat megszerezze. Az egyetemi évek alatt tehát saját magunk menedzserévé kell válnunk, keresnünk, felismernünk és kihasználnunk a lehetőségeket.

Dr. Tolnai Ágnes PhD

Általános dékánhelyettes

